

KISTEFOS

2016

Innhold

NØKKELTALL	03
PORTFOLIO	06
HOVEDBEGIVENHETER 2016	08
STYRETS RAPPORT	10
ADVANIA	20
VIKING SUPPLY SHIPS	22
WESTERN BULK CHARTERING	26
1881 GROUP	28
INFRONT	31
KAPPA BIOSCIENCE	32
OSTOMYCURE	33
PROMON, LUMARINE	34
OSLO AIRPORT CITY, LINE2, ATEX	35
KISTEFOS-MUSEET	36
KISTEFOS SPONSORSHIP	38
RESULTAT-REGNSKAP	41
BALANSE	42

Kistefos

- Kistefos AS ble etablert i 1998 da Christen Sveaas samlet sine investeringsselskap i et konsern.
- Kistefos består av heleide og deleide industrielle foretak innen finansielle tjenester, TMT, offshore, shipping, men også strategiske investeringer i andre bransjer.
- Verdiskapning skjer gjennom finansiell og industriell ekspertise innen kjernesektorene og aktivt eierskap. Investeringene varierer fra oppstarts-selskap til mer modne selskap. Kistefos har et fleksibelt eiersyn med tanke på investerings-horisont og objekt.
- Kistefos' investeringsportefølje er i hovedsak rettet mot europeiske selskap og styres fra hovedkontoret i Oslo.

Vesentlige hendelser 2016

- Bulk Invest ASA ble i februar 2016 slått konkurs. Sammen med svake resultater i Western Bulk Chartering har tørrbulk-engasjementet medført et samlet tap på NOK 589 mill. i 2016.
- Viking Supply Ships AB opplevde rekordsvake markeder. Samtlige av PSV-fartøyene har ligget i opplag hele året. Totalt har offshore og supplyvirksomheten belastet regnskapet med et tap på NOK 334 mill.
- I 2016 har Kistefos skrevet ned verdiene på aksjer i og fordringer på Atex Group Ltd. på totalt NOK 366 mill.
- Advanzia Bank S.A. (60,3 % eiet) er i 2016 konsolidert inn for første gang. Banken hadde et nettoresultat på NOK 374 mill.
- Salg av eiendomsutviklingsselskapene Bergmoen AS og Gardermoen Forum AS genererte en regnskapsmessig gevinst på NOK 220 mill.

(NOK mill)

RESULTATREGNSKAP	2016	2015	2014	2013	2012
Driftsinntekter	8 180	12 241	12 120	10 488	10 277
Driftsresultat	(361)	560	515	304	246
ÅRSRESULTAT	(857)	557	253	(317)	(93)
BALANSE					
Anleggsmidler	3 675	5 273	5 489	4 788	5 228
Bankinnskudd	863	980	1 521	1 392	980
Utlån til kunder og finansinstitusjoner - bank	8 976	0	0	0	0
Øvrige omløpsmidler	1 379	2 143	2 995	2 446	2 522
Egenkapital	2 069	2 908	2 628	2 533	2 106
Langsiktig gjeld	3 768	4 070	5 391	4 868	5 173
Innlån fra kunder og finansinstitusjoner - bankvirksomhet	10 014	0	0	0	0
Kortsiktig gjeld	11 217	1 418	1 986	1 224	1 452
BOKFØRT TOTALKAPITAL	17 056	8 396	10 005	8 541	8 731
SOLIDITET					
Bokført egenkapitalandel ¹⁾	15,0 %	34,6 %	26,3 %	29,7 %	24,1 %

¹⁾ Egenkapitalandel i 2016 er i vesentlig grad påvirket av konsolidering av bankvirksomheten

"River Man", A Kassen, 2016

"River Man" er både et konseptuelt, performativt og skulpturelt verk. Verket består av tre bronse-skulpturer, hver formet av flytende bronse helt direkte ned i Randselvens strømer.

Kistefos-konsernet

Kistefos-konsernets investeringer (eierandel)

Logistics

75 %

Western Bulk Chartering

Western Bulk Chartering ("WBC") er en av verdens ledende logistikkoperatører innen Handymax og Supramaxmarkedet.

Offshore services

75 %

Viking Supply Ships

Viking Supply Ships ("VSS") har utvidet erfaring og ekspertise for operasjoner i miljøer med is og ekstreme værforhold.

Financials

60 %

Advanzia

Advanzia Bank S.A. ("Advanzia") er en Luxembourg-basert bank som tilbyr kredittkort og innskuddskonto til kunder innefor EU. Hovedmarkedet er Tyskland, men banken er også etablert i og tilbyr sine produkter i Frankrike, Østerrike og Luxembourg.

Real estate

30 %

Oslo Airport City

Oslo Airport City ble etablert i 2016 av en sammenslutning erfarne entreprenører innen eiendomsutvikling etter salget av de Kistefos-eide selskapene Bergmoen og Gardermoen Forum. Selskapet eier store deler landområder i tilknytning til Oslo Lufthavn.

TMT

100 %

1881 Group

1881 Group eier Opplysningen 1881 og Digitale Medier 1881, som sammen er den ledende aktør for nummer-opplysninger i Norge via telefon, SMS web og mobile applikasjoner.

TMT

31 %

Infront

Infront er Nordens ledende selskap innen utvikling og salg av vsanntidsløsninger for informasjon og handel i aksjer og andre finansielle instrumenter, og dekker mer enn 50 handelsplasser for denne type produkter.

Med. Tech.

56 %

Kappa bioscience

Kappa Bioscience utvikler og selger syntetisk vitamin K2 (MK-7)

Med. Tech.

67 %

OstomyCure

OstomyCure er et med-tech selskap som har utviklet et implantat som erstatter den tradisjonelle stomiposen med et lokk. Selskapets patenterte TIES-løsning fikk CE-merket i 2016.

TMT

32 %

Promon

Promon spesialiserte seg innenfor app-hardening delen av cyber-security sektoren. Produktet omfatter sikkerhetsløsninger som er inkorporert i applikasjoner og kan gjenkjenne og forhindre angrep uten menneskelig intervensjon.

Farming

82 %

Lumarine

Lumarine produserer rognkjeks som lakseoppdrettere benytter til bekjempelse av lakselus. Selskapet har sine produksjonsfasiliteter på Tømmervåg utenfor Kristiansund, og har konsesjon for produksjon av inntil 2,5 millioner fisk pr år.

TMT

47 %

Line2

Line2 er basert i San Francisco og er en VOIP-tjeneste som gir sine brukere et ekstra telefonnummer på mobiltelefon, nettbrett eller datamaskin gjennom en egen applikasjon.

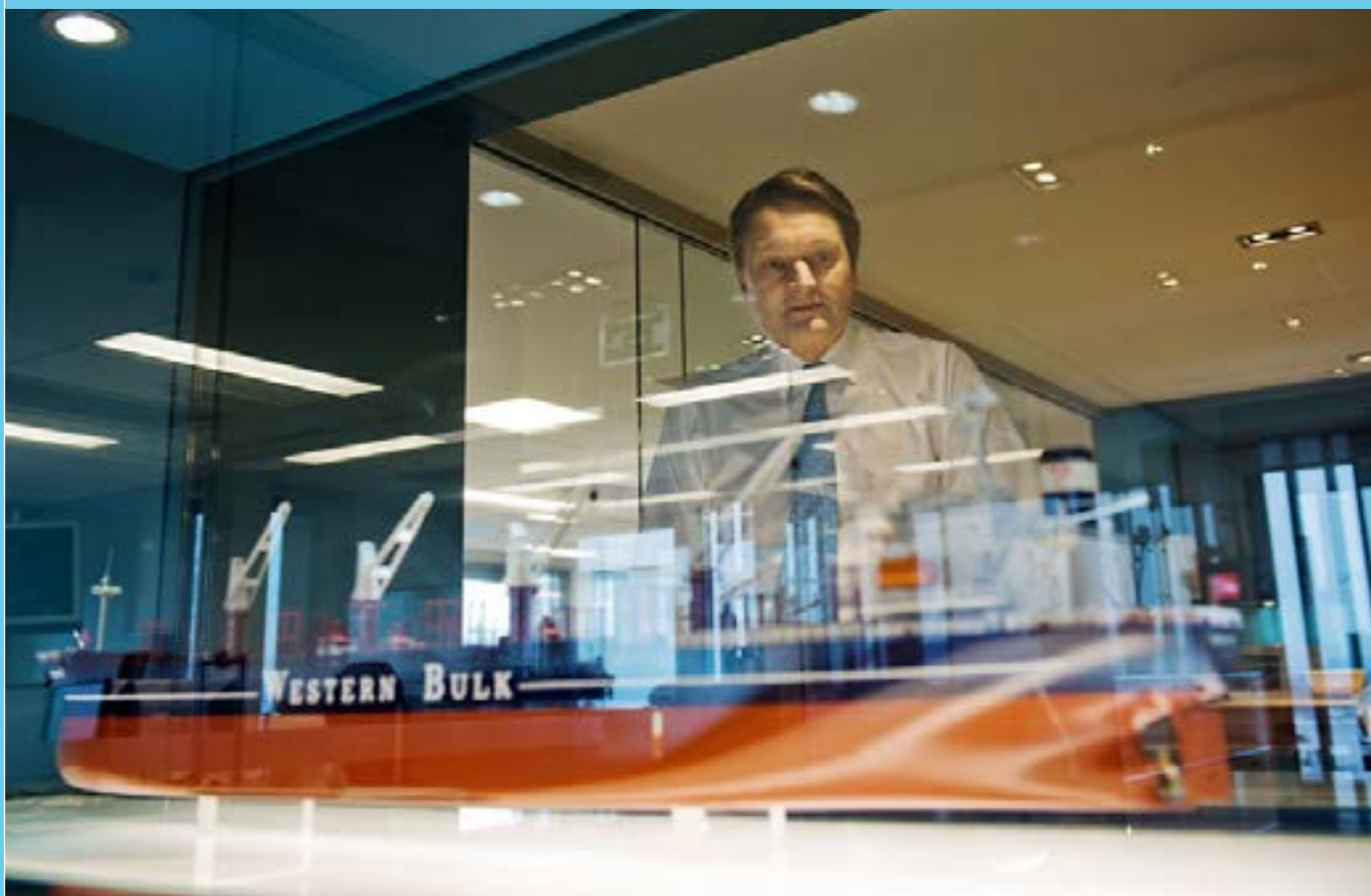

Media

85 %

Atex Group

Atex er global programvareleverandør til mediebransjen, som leverer løsninger for å håndtere annonser, publisering, redaksjonell flyt og distribusjon.

Hovedbegivenheter 2016

Western Bulk Chartering AS (75 % eiet)

Etter konkursen i Bulk Invest ASA kjøpte Kistefos AS aksjene i Western Bulk Chartering i februar 2016. Et utfordrende år med rekordlave rater innen tørrbolk har gitt svake resultater i selskapet. Selskapet hentet inn USD 22 mill. i løpet av 2016, og i første kvartal 2017 ytterligere USD 18 mill.

Viking Supply Ships AB refinansiering (75,3 % eiet)

I løpet av 2016 ble VSS enig med selskapets långivere om en finansiell restrukturering. Kistefos har i denne sammenheng tilført USD 30 mill. i kontanter og motregning av krav mot selskapet. Utestående obligasjonslån ble delvis tilbakebetalt og delvis konvertert til aksjer samtidig som selskapets bankfasiliteter ble forlenget til 2020 med reduserte avdrag.

Advanzia Bank S.A. (60,3 % eiet)

Advanzia Bank har fortsatt den solide utviklingen fra tidligere år, og er for første gang konsolidert i Kistefoskonserns regnskap. Antall aktive kredittkortkunder økte gjennom året med 89 000, til 624 000 ved utgangen av 2016.

Selskapets satsning i Østerrike utvikler seg positivt, og er på linje med hva vi erfarte under oppstarten i kjernemarkedet Tyskland.

Opplysningen 1881 kjøper Digitale Medier

I desember annonserte Kistefos at vi har kjøpt Digitale Medier fra Amedia. Digitale Medier vil med transaksjonen ble samordnet med virksomheten til Opplysningen 1881.

Gjennom prosjektet «Tegn deg til VM» fikk barna på Rikshospitalet det fulle ansvaret med å tegne skidressene kombinertgutta brukte under årets ski-VM i Lahti. Tegningene ble laget sammen med hele Kombinertlandslaget på Rikshospitalet i høst. Prosjektet er et samarbeid mellom alle kombinertlandslagets sponsorer og Aktiv mot kreft.

Salg av Bergmoen

I oktober annonserte Kistefos at samtlige aksjer (57%) i tomteutviklingsselskapene Bergmoen AS og Gardermoen Forum AS ble solgt til et nyopprettet selskap, Oslo Airport City. Kistefos realiserte en gevinst på NOK 220 mill. i forbindelse med salget, og reinvesterte deler av provenyet i det nye selskapet.

Kistefos er største enkeltaksjonær med 30 % eierandel i det nye selskapet.

Magnus Krog (til venstre) og Magnus Moan med sine medaljer fra VM på ski i Lahti, 2017. Moan har tatt medalje i sju strake verdensmesterskap, noe som gjør han til den utøveren med flest strake VM-medaljer i nordiske grener i historien

Nedbetaling av KIST02 / Utstedelse av KIST04

I desember tilbakebetalte Kistefos AS et obligasjonslån på NOK 750 mill. (KIST02). I denne forbindelse ble det utstedt et nytt 3-årig, usikret obligasjonslån (KIST04) på NOK 800 mill.

Årsberetning

Konsernet hadde et svakt år og realiserte et resultat etter skatt på NOK -857 mill. for 2016 (2015: NOK 557 mill.). En rekke av porteføljeselskapene har hatt og har fortsatt en positiv utvikling, noe som vil bidra til god verdiutvikling i konsernet i 2017.

-857 MILL

Resultat etter skatt
for konsernet

Konkursen i Bulk Invest ASA har belastet konsernregnskapet med NOK -280 mill., og de svake resultatene i Western Bulk Chartering AS med NOK -309 mill. Engasjementet i tørrbulk har således medført et samlet tap på NOK 589 mill. Viking Supply Ships AB fikk et resultat etter skatt på NOK - 333 mill. inkludert nedskrivninger på PSV-flåten på NOK -242 mill. Videre har vi nedskrevet aksjer og fordringer i Atex Group Ltd. med NOK -366 mill.

Datterselskapet Advanzia Bank S.A, 60,3 % eiet, fikk et resultat etter skatt på NOK 374 mill. og er for første gang konsolidert i konsernregnskapet.

Vi realiserte en gevinst på NOK 220 mill. ved salget av aksjene i Bergmoen AS og Gardermoen Forum AS til Oslo Airport City AS.

Konsernet hadde NOK 863 mill. (NOK 980 mill.) i fri likviditet ved utgangen av året, og morselskapets frie likviditet var NOK 261 mill. (NOK 287 mill.).

Salget av Phonero er til behandling hos Konkursansettelsynet, og en avklaring forventes i løpet av første halvår 2017.

Datterselskapet Advanzia Bank har hatt nok et solid år med god utvikling i sine nøkkeltall, og

fikk et resultat etter skatt på NOK 374 mill. i 2016. Antall aktive kredittkortkunder økte fra 525 000 ved utgangen av 2015 til 614 000 ved årsslutt 2016, tilsvarende en vekst på 17 %. Banken opplever fortsatt god kundetilgang i kjerne-markedet Tyskland, samtidig som satsingen i Østerrike har utviklet seg positivt og på linje med hva Advanzia opplevde under oppstarten i Tyskland.

Konkursen i Bulk Invest ASA i første halvår av 2016 medførte et tap på NOK 280 mill. for konsernet. Samtidig har Western Bulk Chartering AS opplevd et år med dårlige markedsforhold og svake resultater. Man opplevde en bedring mot slutten av 2016, men fikk likevel for året et negativt resultat etter skatt på NOK -309 mill. Supplyselskapet Viking Supply Ships A/S, datterselskap av og eneste gjenværende aktive virksomhet i det børsnoterte Viking Supply Ships AB etter avviklingen av TransAtlantic AB i 2016, har også vært preget av utfordrende markedsforhold innenfor oljerelatert virksomhet i 2016. Dette har medført lav aktivitet og tilhørende overkapasitet av fartøyer. Ratene i spotmarkedet reflekterer dette, og for VSS A/S har dette resultert i at to AHTS-fartøy og samtlige fem PSV'er var i opplag ved utgangen av året. Resultat etter skatt for 2016 i VSS AB konsern var NOK -333 mill., inkludert nedskrivning av de bok-

førte verdiene av PSV'ene med NOK -242 mill. Etter lengre tids forhandlinger kom VSS A/S i juli til endelig enighet med sine banker om en restruktureringsløsning. Mot slutten av 2016 ble emisjonene som var avtalt med bankene gjennomført, og morselskapet VSS AB ble tilført USD 36 mill. i egenkapital, hvor Kistefos bidro med USD 23 mill. i kontanter og USD 7 mill. som følge av motregning av krav mot VSS AB. Kistefos' investering i Atex Group Ltd. (UK) har ikke utviklet seg som ønsket, og i 2016 er det foretatt nedskrivninger av aksjer og tilgodehavendene mot selskapet med totalt NOK -366 mill. Salget av eiendomsutviklingselskapene Bergmoen og Gardermoen Forum genererte en gevinst på NOK 220 mill. for konsernet i 2016. Det annonserte salget av Phonero er til behandling hos Konkurransetilsynet, og en avklaring er forventet i løpet av første halvår 2017.

De regnskapsmessige resultatene i konsernet er påvirket av de ovennevnte hendelser og driftsresultatet er redusert fra NOK 560 mill. i 2015 med NOK 921 mill. til NOK -361 mill. Driftsresultatet i 2015 var positivt påvirket med NOK 680 mill. som følge av salg av deler av investeringen i Phonero. Første gangs konsolidering av Advanzia har bidratt med NOK 455 mill. på konsernets driftsresultat for 2016. De utfordrende markedsforholdene innen offshore har redusert det konsoliderte driftsresultatet i VSS AB konsern fra NOK 44 mill. i 2015 med NOK -264 mill. til NOK -220 mill. i 2016. Dette inkluderer en nedskrivning av konsernets fem PSV'er med NOK 242 mill. i 2016. Western Bulk Chartering AS hadde et driftsresultat på NOK -308 mill., i stor grad som følge av det svake tørrbulkmarkedet.

Konsernets netto finansresultat ble i 2016 NOK -436 mill. (NOK 61 mill.). Nedskrivning av aksjer i Atex Group har påvirket finansresultatet med NOK -248 mill. Netto rentekostnader for året var NOK -186 mill. (NOK 253 mill.). De lavere rentekostnadene for konsernet er i stor grad en følge av redusert gjeldsnivå i morselskapet og i Viking Supply Ships.

Totale balanseførte eiendeler i konsernet er økt fra NOK 8 396 mill. med NOK 8 660 mill. til NOK 17 056 mill. Første gangs konsolidering av Advanzia har gitt en økning med NOK 11 214 mill. på balansen.

Konsernets bokførte driftsmidler er redusert fra NOK 4 222 mill. med NOK 1 014 mill. til NOK 3 208 mill. Salg av eiendomsselskapene Bergmoen og Gardermoen Forum, utvikling av shipping-aktivitetene i TransAtlantic, nedskrivning av PSV-fartøyene, samt konkursen i Bulk Invest ASA er hovedårsakene til disse reduksjonene.

Langsiktige finansielle eiendeler er redusert fra NOK 719 mill. med NOK 553 mill. til NOK 165 mill., hovedsakelig som følge av nedskrivning relatert til tilgodehavende mot Atex Group og reduksjon i øvrige langsiktige fordringer i Viking Supply Ships.

Kortsiktige, finansielle eiendeler har økt fra NOK 1 150 mill. med NOK 8 596 mill. til NOK 9 746 mill. Utlån til kunder og finansinstitusjoner gjennom Advanzia Bank står for NOK 8 976 mill. av endringen. Reduksjon i andre kortsiktige fordringer (NOK -410 mill.) er i stor grad som følge av poster relatert til konkursen i Bulk Invest ASA.

Konsernets investeringer i aksjer og andre finansielle instrumenter er redusert fra NOK 993 mill. med NOK 384 mill. til NOK 609 mill. Dette er i det vesentlige forårsaket av omklassifiseringen av Advanzia Bank fra å være et omløpsmiddel til å være et konsolidert datterselskap.

Konsernets langsiktige gjeld er redusert fra NOK 4 070 mill. med NOK 302 mill. til NOK 3 768 mill. Hoveddelen av reduksjonen er lavere gjeld til kredittinstitusjoner som følge av den finansielle restruktureringen som er gjennomført i VSS. Utestående obligasjonslån i konsernet er økt med NOK 136 mill. fra NOK 1 137 mill. til NOK 1 273 mill. Morselskapets utestående obligasjonslån har økt fra NOK 668 mill. ved utgangen av 2015 til NOK 800 mill. ved årsslutt 2016.

Konsernets totalbalanse økte fra NOK 8 396 mill til NOK 17 056 mill grunnet konsolidering av bankvirksomheten

Konsolidering av Advanzia har medført en økning i kortsiktig gjeld på NOK 10 014 mill., som følge av innlån fra kunder og finansinstitusjoner. Konsernets bokførte egenkapital er, som følge av de regnskapsmessige resultatene samt andre endringer og omregningsdifferanser og avsetning til utbytte, redusert fra NOK 2 908 mill. med NOK 838 mill., til NOK 2 070 mill. Det vurderes at konsernet har betydelige merverdier utover bokførte verdier

Morselskapets finansresultat for 2016 ble NOK - 222 mill., mot NOK 942 mill. året før. Endringen i netto finansresultat er i stor grad forårsaket av færre store realiseringer i 2016 sammenlignet med 2015. I 2015 var inntekter fra datterselskap og tilknyttede selskap på totalt NOK 955 mill., som i hovedsak bestod av resultat fra realisasjon av Phonero, samt konsernbidrag fra Opplysningen 1881 og utbytter fra Advanzia Bank. I 2016 er inntekter fra datterselskap og tilknyttede selskap redusert med NOK 532 mill. til NOK 423 mill., og består i hovedsak av gevinst ved salg av investeringene i Bergmoen og Gardermoen Forum i underliggende datterselskap, samt konsernbidrag fra Opplysningen 1881 og utbytter fra Advanzia Bank. Realiserte netto gevinster på aksjer og andre finansielle instrumenter var i 2016 NOK 22 mill., en reduksjon fra NOK 310 mill. i 2015. Det alt vesentlige av gevinsten i 2015 relaterte seg til salg av eierposten på 29,99 % i yA Bank ASA.

Resultat etter skatt for morselskapet var NOK -342 mill. i 2016.

Totale balanseførte eiendeler for morselskapet er redusert fra NOK 4 187 mill. med NOK 470 mill. til NOK 3 717 mill. Bokført verdi av investering i datterselskap er omtrent uendret. Verdien av datterselskap er påvirket av omklassifisering av Advanzia fra omløpsmiddel til anleggsmiddel, og har økt posten med NOK 460 mill. Samtidig er det gjort nedskrivning av bokført verdi i enkelte øvrige datterselskap, hovedsakelig relatert til eierselskapet til Atex Group, samt Viking Invest AS.

Investeringer i aksjer og andre finansielle eiendeler er redusert fra NOK 580 mill. med NOK 450 mill. til NOK 130 mill., som i det alt vesentlige representerer omklassifiseringen av Advanzia Bank.

Morselskapets langsiktige gjeld er økt fra NOK 1 303 mill. med NOK 196 mill. til NOK 1 499 mill. I desember 2016 ble det utestående obligasjonslånet KIST02 (NOK 750 mill.) innfridd i sin helhet, og et nytt, usikret obligasjonslån på NOK 800 mill. (KIST04) ble utstedt.

Den bokførte egenkapitalen i morselskapet er redusert fra NOK 2 472 mill. med NOK 545 mill. til NOK 1 927 mill. som følge av de regnskapsmessige resultatene og avsetning til utbytte. Bokført egenkapitalandel ved årsslutt 2016 er 52 %, en reduksjon fra 59 % ved utgangen av 2015.

Morselskapets likviditet ved årsskiftet er god, og består av bankinnskudd på NOK 261 mill. Morselskapet har ikke forsknings- og utviklingsaktiviteter i 2016. De datterselskap som har denne type aktiviteter har beskrevet dette nærmere i deres respektive årsberetninger.

Konsernet er eksponert for ulike typer av risiko. Utover den markedsrisiko som ligger iboende i de enkelte selskap eller prosjekt, er det også andre drifts- og finansrisiki forbundet med konsernets aktiviteter. Konsernet er eksponert for valutarisiko gjennom drift og eierposisjoner, og sikrer sine driftsaktiviteter mot valutasvingninger der dette anses formålstjenlig. Konsernet søker å ha langsiktig valutaneutral posisjon i det konsernets gjeld er i forskjellige utenlandske valutaer som gjenspeiler inntekter i de forskjellige valutaer over tid. Det er en iboende risiko forbundet med kortsiktig og langsiktig likviditet i konsernet, og konsernstyret har fokus på at likviditeten til enhver tid skal være tilfredsstillende. Konsernstyrets fokus på likviditet er viktig i dagens dynamiske finansmarked og skal sikre oppfyllelse av selskapets og konsernets forpliktelser, men også for at konsernet skal kunne være i

stand til å handle opportunistisk på interessante muligheter når slike eventuelt materialiserer seg.

Konsernet er også eksponert mot endringer i rentenivå, da konsernets gjeld har flytende rente. Konsernets styre og ledelse følger aktivt opp de ulike deler av virksomheten som er eksponert mot risiko. For konsernets bankvirksomhet er kredittisiko den største risikoen. Banken har en egen kredittkomite som overvåker og vurderer risiko.

Konsernets virksomheter

Advanzia Bank S.A

(60,3 % eierandel)

Advanzia Banks netto inntekter økte med EUR 22,3 mill. fra EUR 115,2 mill. til EUR 137,5 mill. i 2016. Økningen på 19 % skyldes fortsatt god kundetilgang i bankens kjernemarked i Tyskland og tilsvarende økning i utlån. Netto utlånssaldo økte med EUR 158 mill. fra EUR 732 mill. til EUR 890 mill. i 2016, en økning på 22 % fra fjoråret. Antall aktive kredittkorkunder i banken økte med 89 000 fra 525 000 til 624 000 i 2016, en økning på 17%.

Lønnsomhetsveksten i 2016 var 13 % (28 %) og resultat etter skatt i 2016 var EUR 40,2 mill. (EUR 35,6 mill.). Den noe lavere veksten i lønnsomhet er en konsekvens av selskapets styrkede vekststrategi hvor strategien er en betydelig økning i markedsføringsaktivitetene og -kostnadene, fra EUR 15,0 mill. i 2015 til EUR 20,2 mill. i 2016; en vekst på 35 %. Dette belaster resultatet i det korte tidsrom. Målet med denne økningen er å øke kundetilgangen og utlånsveksten ytterligere fremover, og derigjennom en vekst i nettoresultatet i 2018 på nivå med det banken har hatt historisk.

Selskapets satsning i Østerrike fortsetter å utvikle seg positivt og på linje med hva Advanzia erfarte under oppstarten i Tyskland, men det er for tidlig å trekke noen endelige konklusjoner. I løpet av 2016 har selskapet fått 14 000 nye aktive kredittkorkunder i Østerrike. Satsingen i Frank-

rike fortsetter å være utfordrende og selskapet arbeider med alternative strategier for markedsføring og kundetilknytning. Det ble i 2016 besluttet å midlertidig holde aktivitetsnivået i Frankrike på et moderat nivå til systemer og prosesser er ytterligere justert og optimalisert. Selskapet forventer i første halvår av 2017 å fullføre et oppkjøp av en låneportefølje i Frankrike, som vil gi et fundament for videre vekst.

I løpet av 2016 har Advanzia betalt ut EUR 29 mill. i utbytte til aksjonærene.

Western Bulk Chartering AS

(73,9 % eierandel)

Western Bulk Chartering (WBC) hadde et svakt år i 2016 med et netto TC resultat på USD 4,4 mill (USD 44,5 mill.). Resultat etter skatt for samme periode var USD -36,9 mill. (USD -16,1 mill.).

Bulkmarkedet i 2016 var det svakeste de siste 30 årene, med et historisk bunnpunkt i februar. Markedsratene styrket seg fra bunnpunktet og man opplevde i fjerde kvartal forholdsvis gode markedsrater, som en følge av et sterkt marked i Atlanterhavet. Markedet har etter oppgangen i slutten av fjerde kvartal falt noe tilbake og forventes å fortsette å være utfordrende også i 2017, men på et høyere nivå enn i 2016.

De dårlige markedsforholdene og uroen som fulgte av konkursen i Bulk Invest i begynnelsen av 2016, hadde en negativ innvirkning på WBCs resultater i 2016. Dette påvirket spesielt første halvår. De gradvis forbedrede markedsforholdene og oppkapitaliseringen av selskapet ga en positiv utvikling i andre halvår, med en vekst i den opererte flåten samt forbedrede marginer. Målsetningen for 2017 er å levere positivt resultat etter skatt.

WBC har i 2016 arbeidet med å re-etablere selskapets posisjon i markedet etter konkursen i Bulk Invest ASA. I juni og september ga selskapet et tilbud til de tidligere aksjonærene i Bulk Invest ASA om å tegne seg for aksjer i WBC. Dette tilførte selskapet USD 22 mill. i ny egenkapital. I

13 %

Økning i Advanzia's nettoresultat fra 2015 til 2016

2016 var det svakeste bulk-markedet de siste 30 årene

forbindelse med rekapitaliseringen av selskapet har Kistefos stilt en garanti på USD 8 mill. knyttet til en kassekreditt- og garantilinjé i Western Bulk Chartering.

For å styrke selskapets balanse ytterligere vedtok styret i WBC i slutten av februar 2017 å gjennomføre en rettet emisjon på USD 18 mill. mot de største eksisterende eierne. Emisjonen er garantert av selskapets største aksjonærer; Kistefos og Ojada. Emisjonen forventes å være gjennomført innen utløpet av mars 2017.

Viking Supply Ships AB (75,3 % eierandel)

Viking Supply Ships AB konsernet hadde en nettoomsætning på USD 127,6 mill. i 2016 (USD 238,9 mill.). Nedgangen i omsetning skyldes redusert aktivitet innenfor de fleste av selskapets virksomhetsområder. Virksomheten i datterselskapet TransAtlantic AB er avviklet, og etter denne avviklingen består morselskapet Viking Supply Ships ABs virksomhet kun i å eie aksjer i det heleide datterselskapet Viking Supply Ships A/S, som eier alle AHTS-fartøyene og PSV'ene. Omsetningen for den videreførte enheten Viking Supply Ships A/S ble i 2016 USD 89 mill. (USD 133 mill.)

EBITDA for konsernet endte på USD 19,7 mill. mot USD 31 mill. i 2015. Nedgangen i resultat skyldes hovedsakelig utfordrende markedsforhold og opplegging av fartøy.

Resultat etter skatt for konsernet endte på USD -47,5 mill. mot USD -52 mill. i samme periode 2015. Resultatet for 2016 inkluderer en nedskrivning av PSV-flåten på USD 29 mill.

Supplyselskapet VSS A/S ble i juli enig med selskapets banker om en restruktureringsløsning som resulterte i forlenget løpetid, reduserte avdrag og justerte lånebetingelser frem til første kvartal 2020. I september ble selskapet enig med obligasjonseierne i VSS01 PRO (NOK 199 mill. utestående) om en omforent løsning. Løsningen innebar at obligasjonslånet i sin helhet ble kansellert mot at obligasjonseierne mottok NOK 35 mill. i kontanter og 37,7 millioner aksjer i mor-

selskapet VSS AB som kompensasjon. Aksjekompensasjonen utgjorde 9,2% av de utestående aksjene i VSS AB. Denne løsningen ga en regnskapsmessig gevinst på USD 12,7 mill., som vil bli inntektsført i første kvartal 2017.

Gjennom fjerde kvartal ble samtlige emisjoner som inngikk som betingelser i den globale restruktureringen gjennomført. VSS AB ble tilført USD 36 mill. i egenkapital. Kistefos har i emisjonene tilført VSS AB USD 23 mill. i kontanter og USD 7 mill. som følge av motregning av krav mot VSS AB. Kistefos' eierandel har økt fra 70,4 % til 75,3 % som et resultat av disse transaksjonene. Den gjennomsnittlige dagraten for våre AHTS-fartøy for året var USD 50 500 (USD 55 300) og utnyttelsesgraden var 54 % (70%). Dette inkluderer fartøy i opplag.

Ratene i spotmarkedet fortsetter å være preget av lav aktivitet og overkapasitet av fartøyer. Det oppnås tidvis høyere rater for korte perioder drevet av høyere aktivitet og flåteutnyttelse. Ved utgangen av året opererte seks av selskapets AHTS-fartøy i spotmarkedet i Nordsjøen og to AHTS-fartøy var i opplag. Samtlige fem PSV-fartøy var ved utgangen av året i opplag.

De utfordrende markedsforholdene har medført at samtlige offshore-aktører har vært nødt til å evaluere sine operasjoner. VSS har på bakgrunn av dette besluttet å flagge fire AHTS-fartøy fra dansk til norsk flagg. Avgjørelsen gjenspeiler et ønske om å videreføre satsningen både på markedet i Norge og nordområdene, og understreker også satsingen på den kompetansen som VSS' skandinaviske mannskap besitter. Omflaggingen vil videre medføre både et redusert kostnadsnivå og en sterkere kommersiell stilling mot det norske markedet.

Russland er et av VSS viktigste markeder og for å styrke sin tilstedeværelse i det russiske markedet har selskapet inngått et strategisk samarbeid med Sevnor Ltd., et shipping- og offshore-selskap med omfattende tilstedeværelse i det russiske offshoremarkedet. Som følge av dette har VSS besluttet å legge ned sine egne kontorer i Moskva og Sakhalin.

2016 var et av de svakeste årene innen offshore-markedet

1881 Group AS (100 % eierandel)

Opplysningen 1881 hadde i 2016 en omsetning på NOK 270 mill. (NOK 291 mill.). Volumnedgangen i opplysningstjenestene er lavere enn tidligere år og vekst i nye tjenester oppveier delvis for et fallende marked innenfor kjernetjenestene. Virksomhetens markedsandel har vært stabil gjennom året.

Selskapet oppnådde et EBITDA-resultat på NOK 87 mill. (NOK 94 mill.) i 2016.

I desember annonserte 1881 Group AS, eierselskapet til Opplysningen 1881, at de kjøper 100 % av Digitale Medier 1881 AS. Selskapet omsetter for NOK 183 mill. i 2016 og man forventer noe synergi med Opplysningen 1881, og en styrket satsning på felles merkevare i forbindelse med oppkjøpet. Transaksjonen ble gjennomført 1. februar, 2017.

Morselskapet Kistefos AS

Driften i morselskapet har vært som forventet med et driftsresultat på NOK -118 mill. (NOK -87 mill.). De høyere driftskostnadene er i hovedsak forårsaket av regnskapsmessige avsetninger. Finansresultatet for perioden er NOK -222 mill. (NOK 942 mill.) og består i hovedsak av inntektsføring av konsernbidrag og utbytter fra datterselskap på NOK 423 mill., tapsføring av investering i Bulk Invest ASA med NOK -136 mill., og nedskrivninger relatert til Atex med NOK -366 mill. Netto eksterne rentekostnader var i 2016 NOK -60 mill. (NOK -108 mill.). I 2015 var finansresultatet i stor grad påvirket av gevinst på NOK 680 mill. ved salg av Phonero i underliggende datterselskap. Resultat etter skatt for morselskapet ble NOK -343 mill. (NOK 873 mill.).

Morselskapets frie likviditet ved utgangen av året var NOK 261 mill. (NOK 287 mill.) I desember tilbakebetalte Kistefos AS et usikret obligasjonslån på NOK 750 mill., og et nytt usikret obligasjonslån på NOK 800 mill. ble utstedt.

Den bokførte egenkapital-andelen i morselskapet var ved utgangen av 2016 52 %, en reduksjon fra 59 % ved utgangen av 2015.

Utviklingen i ikke konsoliderte porteføljeselskaper

Infront AS (31,3 % eierandel)

Infront har hatt en positiv utvikling gjennom 2016, og som følge av både organisk vekst og oppkjøp økte omsetningen for året til NOK 212 mill. (NOK 193 mill.) Veksten har vært lønnsom, med en økning i EBITDA på NOK 3,9 mill, til NOK 30 mill. Selskapet gjennomførte oppkjøp av TDN Finans AS fra NHST (Dagens Næringsliv) og SIX News, og har inngått et omfattende partnersamarbeid med SIX Financial Information i Sveits. Det forventes at oppkjøpene vil bidra til betydelig vekst i omsetning og resultat. Selskapet arbeider med ytterligere oppkjøp for å styrke sin posisjon.

Kappa Bioscience AS (56,3 % eierandel)

Kappa utvikler og leverer syntetisk vitamin K2. I løpet av året gjennomførte Kappa oppkjøp av analyseselskapet Synthetica i Norge og distribusjonsselskapet PPM Ingredients i Tyskland. Kappa har hatt sterk organisk vekst gjennom 2016 og det ventes videre vekst i 2017. Omsetningen for året ble NOK 90 mill. (NOK 34 mill.) og EBITDA ble 11 mill. (NOK 4 mill.).

Ostomycure AS (66,8 % eierandel)

Ostomycure utvikler et titanium-implantat for stomi-pasienter og fikk etter 10 år sitt gjennombrudd i juni 2016 da selskapets hovedprodukt fikk CE merke i Europa, hvilket innebærer at kommersialisering av løsningen kan starte. Staben styrkes nå for kommersialiseringen, og vi forventer ikke positive regnskapsmessige resultater de nærmeste par årene.

100%

Opplysningen kjøpte 100 % av Digitale Medier i 2016

Kappa opplevde sterk organisk vekst, og gjorde to viktige oppkjøp i 2016

Ostomycures titanium-implantat fikk CE-merket i 2016

Promon AS (35,5 % eierandel)

Promon driver innenfor cyber security og fikk et strategisk gjennombrudd i juli da man fikk en amerikansk industriell investor inn på eiersiden, som også distribuerer Promons produkter.

Omsetningen for året ble NOK 19,3 mill. (14,6 mill.). Selskapet vil nå fokusere på nye markeder, flere partnere samt skalere opp organisasjonen både på salgs- og produktutviklingssiden. Det forventes ikke positive regnskapsmessige resultater i 2017, men fortsatt betydelig vekst.

Oslo Airport City AS (30,0% eierandel)

Søsterselskapene Bergmoen og Gardermoen Forum, hvor Kistefos eide 57,4%, ble i oktober 2016 solgt til Oslo Airport City AS, med oppgjør i kontanter og aksjer i Oslo Airport City. Transaksjonen tilførte konsernet NOK 210 mill. i kontanter og ga en regnskapsmessig gevinst på NOK 220 mill.

Kistefos er største enkeltaksjonær i Oslo Airport City, med en eierandel på 30 %.

Phonero AS (20,1 % eierandel)

Etter salget av Phonero til Norvestor i desember 2015, ble Kistefos' eierandel i Phonero redusert til 20,1 % og Phonero er ikke lenger konsolidert i Kistefoskonsernets regnskap.

Phoneros omsetning i 2016 økte med NOK 4 mill. fra NOK 1 105 mill. til NOK 1 109 mill. EBITDA ble NOK 206 mill.

I november 2016 inngikk Phonero Holding AS en avtale om salg av sine aksjer i Phonero AS til Telia Company AB. Transaksjonen er til behandling hos Konkurransetilsynet, og endelig avklaring ventes i løpet av første halvår 2017.

Atex Group Ltd. (85,3 % eierandel)

Selskapet fortsetter å levere positiv EBITDA som en følge av tidligere års omfattende restruktureringer. I 2016 hadde Atex en omsetning på USD 20,9 mill. (USD 24,1 mill.) og EBITDA på USD 1,7 mill. (USD 3,1 mill.).

Markedet må fortsatt betegnes som krevende på bakgrunn av kundenes omstilling fra tradisjonelle papirmedier til digitale medier og selskapets fokus er på salg og produktutvikling tilpasset dette markedet.

Organisasjon og miljø

Kistefos-konsernet inkludert portefølje-bedriftene sysselsatte ved utgangen av 2016 totalt 1 312 årsverk. Morselskapets hovedkontor er i Oslo. Konsernet driver en global virksomhet.

I morselskapet er antall årsverk ved utgangen av året 13, hvorav 3 kvinner og 10 menn. Arbeidsmiljøet i Kistefos er godt. I 2016 har det vært et sykefravær på 21 dager (0,6 %) i morselskapet. Det er ikke rapportert om skader eller ulykker i konsernet eller i morselskapet i 2016.

Konsernet er opptatt av å legge til rette for å gi begge kjønn like muligheter relatert til kompetanseheving, lønn og utviklingsmuligheter. Konsernet praktiserer en personal- og rekrutteringspolitikk som ikke diskriminerer. Morselskapet og konsernet praktiserer likestilling ved ansettelser, og søker en balansert fordeling mellom kjønnene. Kistefos-konsernet har utarbeidet en egen «code of conduct» som beskriver de retningslinjer som ligger til grunn for bl.a. å hindre diskriminering og også sørge for tilrettelegging av arbeidsoppgaver ved særskilte behov.

Kistefos driver ikke miljøforurensende virksomhet av betydning. Konsernet er imidlertid engasjert i virksomheter hvor det kan være potensielle kilder til forurensning. De respektive styrer i disse selskapene er ansvarlig for å påse at virksomheten drives forsvarlig og i

1 332

Antall årsverk i Kistefos-konsernet og portefølje-bedriftene

tråd med de retningslinjer som foreligger for å forhindre og begrense miljøforurensning.

Vesentlige hendelser etter balanse- dagen og forutsetning om fortsatt drift

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift. Styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er tilstede.

Salg av Phonero er ved regnskapsavleggelse til behandling hos Konkurransetilsynet, og endelig avklaring forventes i løpet av første halvår 2017.

Forventet utvikling i 2017

I 2017 forventer styret fortsatt fremgang for Advanzia Bank. Vi forventer også at Western Bulk Chartering i løpet av året vil levere et positivt nettoresultat. Supplyselskapet Viking Sup-

ply Ships A/S vil også i 2017 ha utfordringer i et meget vanskelig marked. Vi forventer også betydelig fremgang for 1881 Group etter kjøpet av Digitale Medier. I de øvrige porteføljeselskapene forventer vi stort sett god fremgang og til dels betydelig verdiskapning.

Disponering av årets resultat

Styret foreslår følgende disponering av årets resultat (tall i NOK mill.):

Årsresultat	(342,850)
Overført fra annen EK	342,850
Sum disponert	(342,850)

Styret foreslår at det gis NOK 38,9 mill. i konsernbidrag til datterselskaper.

Oslo, 21. mars, 2017
i styret for Kistefos AS

Christen Sveaas
Styrets formann

Erik Wahlstrøm
Styremedlem

Ragnhild Wiborg
Styremedlem

Martin Reimers
Styremedlem

Tom Ruud
Styremedlem

Bengt A. Rem
Administrerende direktør

Styret

Styret i Kistefos AS

Fra venstre: Erik Wahlstrøm (styremedlem), Bengt A. Rem (adm.direktør), Martin Reimers (styremedlem), Ragnhild M. Wiborg (styremedlem), Tom Ruud (styremedlem), Christen Sveaas (styrets formann).

Advanzia Bank S.A.

2016 var et sterkt år for Advanzia, med god vekst i antall kunder og lånebalanse i bankens kjernemarked Tyskland og det nyeste markedet Østerrike. Banken hadde ved utgangen av året en netto lånebalanse på EUR 890 mill., en vekst på EUR 158 mill. (tilsvarende 22%) den høyeste nominelle veksten noensinne. Antall aktive kunder vokste også fra 614 000 aktive kredittkortkunder mot 525 000 på samme tidspunkt i 2015. Lønnsomheten vokste også betydelig i 2016, med et resultat etter skatt på EUR 40,2 mill., som er 13% høyere enn resultatet etter skatt i 2015 (EUR 35,6 mill.). I løpet av 2016 har også Advanzia gitt sterk direkteavkastning gjennom å betale ut EUR 29 mill. i utbytte til aksjonærene samt levert en egenkapitalavkastning på 44 %.

Advanzia Bank S.A. (Advanzia) er en Luxembourgbasert internettbank uten filialer. Advanzia tilbyr tre hovedprodukter: gebyrfrie MasterCard kredittkort, høyrente-innskuddskonti og drift av andre bankers kredittkortprogram.

I løpet av 2016 utstedte banken 194 000 nye aktive kredittkort, dette representerer en 32% økning fra antall nye aktive kredittkort i 2015 (147 000 nye aktive kredittkort). Ved utgangen av året hadde Advanzia 614 000 kredittkort i aktiv bruk, noe som tilsvarer en økning på 17 % fra 2015. Omsetningen på kredittkortene var totalt over EUR 1,5 mrd., tilsvarende omtrent EUR 2 990 per aktive kunde, opp fra EUR 2 850 i foregående år. Netto utlån til kunder etter tapsavsetninger var ved utgangen av året EUR 890 mill., en økning på 22 %. Gjennomsnittlig lånebalanse per kunde i 2016 var på tilnærmet samme nivå som i 2015, ca. EUR 1 360. Advanzia tilbyr også en høyrente-innskuddskonto og ved utgangen av 2016 hadde banken en samlet innskuddssaldo på EUR 1 102 mill., som er en økning på EUR 311 mill. fra 2015.

Ved utgangen av 2016 hadde Advanzia 125 ansatte, en økning fra 105 ansatte i 2015. Økningen i 2016 forklares hovedsakelig av generelt økt størrelse samt en økning i IT-ressurser som følge av endring og optimalisering av bankens kjerne-system.

Strategi

Advanzias strategi er å drive langsiktige verdiskapning gjennom å aggressivt vokse i antall kunder og lånebalanse. Strategien krever betydelige investeringer i markedsføringskostnader, som på kort sikt gir en lavere vekst i resultat etter skatt. Bakgrunnen for dette er at det tar to til tre kvartaler før nye kunder begynner å bidra med positive resultater og opp til tre år før den initiale investeringen er tilbakebetalt.

Markeder

Tyskland er bankens kjernemarked og Advanzia fortsetter å vise sterk vekst og god lønnsomhetsutvikling i dette markedet. Advanzia fikk 167 000 nye aktive kredittkortkunder i 2016, en økning på 23% fra 2015. Av de nye kredittkortkundene stammer omtrent 30% (opp fra 28% i 2015 og 25% i 2014) fra partneravtaler hvor Advanzia opererer kredittkort under partnerens merkenavn. Ved utgangen av 2016 utgjorde antall aktive kredittkortkunder tilknyttet partneravtaler omtrent 20%, som indikerer at andelen slike kort er tiltagende. Banken jobber løpende med å vinne flere partneravtaler for å fortsette den gode veksten. Ved utløpet av året hadde banken 578 000 aktive kredittkortkunder i Tyskland/Luxembourg og brutto lånebalanse var EUR 895 mill.

Advanzia gikk inn i det østerrikske markedet i slutten av 2015 med gebyrfrie MasterCard kredittkort markedsført under merkenavnet «free.at». Satsningen i Østerrike har utviklet seg positivt og på linje med hva Advanzia erfarte under oppstarten i Tyskland, men det er for tidlig treke noen endelige konklusjoner. I løpet av 2016 har selskapet fått 14 000 nye aktive kredittkortkunder i Østerrike og økt brutto lånebalanse til EUR 14 mill. Dette er en lovende utvikling til å være første ordentlig driftsåret, og man forventer at veksten i Østerrike vil fortsette.

Advanzia har i 2016 fortsatt arbeidet med å forbedre utviklingen i Frankrike. Selskapet har arbeidet videre med en handlingsplan for blant annet å høyne kundequaliteten da utviklingen har vært svakere enn forventet da banken gikk inn i det franske markedet i 2012. Satsingen i Frankrike fortsetter å være utfordrende og selskapet arbeider med alternative strategier for markedsføring og kundetilnærming. Det ble i 2016 besluttet å midlertidig holde aktivitetsnivået i

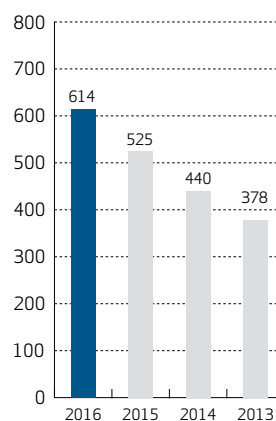

614 000

Aktive kredittkort

AKTIVE KREDITTKORT

Frankrike på et moderat nivå for å tilrettelegge for optimalisering av markedsføringskanaler, systemer og prosesser. Banken forventer å løse dette i nærmeste fremtid. Ved utløpet av året hadde banken 21 000 aktive kredittkortkunder i Frankrike og brutto lånebalanse var EUR 31 mill.

Finansiell utvikling

Totale netto inntekter var EUR 137,5 mill. i 2016, noe som er en økning på 19 % sammenlignet med 2015 (EUR 115,2 mill.). Lønnsomhetsveksten i 2016 var 13 % (28 %) og resultat etter skatt i 2016 var EUR 40,2 mill. (EUR 35,6 mill.). Den noe lavere veksten i lønnsomhet er en konsekvens av selskapets vekststrategi hvor det har vært en betydelig økning i markedsføringsaktivitetene og de relaterte-kostnadene, fra EUR 15,0 mill. i 2015 til EUR 20,2 mill. i 2016; en vekst på 35 %. Målsetningen med denne økningen er å øke kundetilgangen og utlånsveksten ytterligere fremover i linje med strategien.

Bankens kredittrisikomodeller blir kontinuerlig justert og forbedret basert på økt erfaringsgrunnlag. Lånetapene varierer også i de ulike landene Advanzia opererer i. Totale lånetap i 2016 falt ytterligere fra 2015-nivået på 4,7 % i 2015 til 4,5 % i 2016. For det tyske kjernemarkedet isolert var lånetapsprosenten på 4,2 %, mens det var betydelig høyere i de nye satsningene Frankrike og Østerrike, noe som er helt i tråd med forventningene gitt at dette er nye markeder. Egenkapitalavkastningen var i 2016 på 44,0 %,

ned fra 47,5 % i 2015, da Advanzia hadde en høyere egenkapitalandel gjennom større deler av året enn i 2015. Advanzia hadde ved utgangen av 2016 en kapitaldekningsgrad (Tier 1 inkl. årets resultat) på 13,8 %.

I løpet av 2016 har Advanzia betalt ut EUR 29 mill. i utbytte til aksjonærene.

Utsikter 2017

Fokus fremover for Advanzia er aggressiv vekst i nye kunder og lånebalanse i eksisterende markeder, i tråd med strategien. Dette vil isolert sett bidra negativt til lønnsomhetsveksten til Advanzia i det korte bildet, men bidrar med stor verdiskapning på mellomlang sikt. Kundeinntaket forventes å bli rekordhøy i 2017 og langsiktig verdiskapning er i fokus.

Advanzia forventer å slutføre et oppkjøp av en låneportefølje i første halvår av 2017, og arbeider løpende med og identifisere andre potensielle oppkjøp. Ytterligere vil man i 2017 kartlegge og beslutte rundt en geografisk ekspansjon til et nytt land.

Kistefos er representert i styret ved Bengt A. Rem som styrets leder, samt Nishant Fafalia og Tom Ruud som styremedlemmer.

60,3%

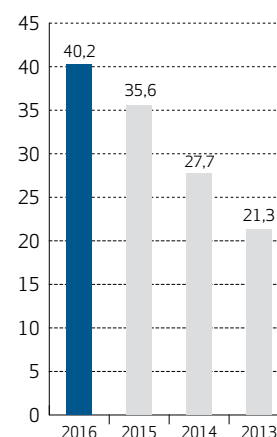
av aksjene eies av Kistefos

Nøkeltall	2016	2015	2014
Aktive kredittkort	614 000	525 000	440 000
Netto utlån til kunder	EUR 890 mill.	EUR 732 mill.	EUR 605 mill.
Innskudd fra kunder	EUR 1 102 mill.	EUR 791 mill.	EUR 652 mill.

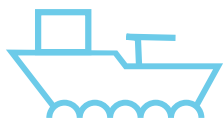
MEUR	2016	2015	2014
Totale inntekter	137,5	115,2	101,3
Resultat før tap og skatt	87,7	77,1	68,8
Tapskostnad, utlån	-38,8	-33,0	-29,7
Resultat etter tap og skatt	40,2	35,6	27,7
Netto lånebalanse	890,4	731,8	605,5
Bokført egenkapital	99,4	86,8	66,3
Antall ansatte	125	105	82
Kistefos eierandel	60,3%	60,3%	59,5%
Adm. dir	Marc. E. Hentgen	Marc. E. Hentgen	Marc. E. Hentgen

RESULTAT ETTER SKATT

MEUR

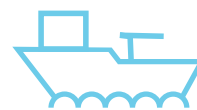

VIKING SUPPLY SHIPS AB

Viking Supply Ships AB-konsernet hadde en nettoomsetning på USD 127,6 mill. i 2016 (USD 238,9 mill.). Nedgangen i omsetning skyldes redusert aktivitet innenfor de fleste av selskapets virksomhetsområder. Virksomheten i datterselskapet TransAtlantic AB er avviklet. Datterselskapet Viking Supply Ships A/S gjennomførte i 2016 en restrukturering som medførte forlenget løpetid, reduserte avdrag og justerte lånebetingelser frem til første kvartal 2020 for samtlige av selskapets banklån. I tillegg ble selskapet enig med obligasjonseierne i VSS01 PRO (NOK 199 mill.) om en omforent løsning.

2016 var et av de svakeste årene innen offshore-markedet i selskapets over 40-årige historie

Viking Supply Ships AB

Konsernet består av fire segmenter. Segmentet AHTS omfatter tre kombinerte AHTS og isbrytere, fire isklasse 1A AHTS-fartøy, samt et konvensjonelt AHTS-fartøy. Segmentet PSV omfatter fem PSV-fartøyer uten isklasse. De to segmentene Services og Ship Management tilbyr henholdsvis «Ice Management» og logistikktenester for offshoreoperasjoner i arktiske regioner, samt management for fem isbrytere for det svenske Sjøfartsverket. Segmentet TransAtlantic AB, som tilbød shipping- og logistikktenester i og rundt Østersjøen, ble i 2016 avviklet.

Fortsatt utfordrende markedsforhold innen offshore supply

Markedet for offshore supply-tjenester har, som i 2015, også i 2016 blitt videre forverret som en konsekvens av reduserte investeringer fra oljeselskaper globalt. Tilbudsoverskuddet av olje har vedvart. Produksjonen i USA har holdt seg relativt høy til tross for kraftige kutt i investeringene, samtidig som OPEC har fortsatt sin strategi med høy produksjon. Som en følge av dette har omtrent halvparten av PSV- og AHTS-fartøyene som opererer i spotmarkedet i Nordsjøen blitt lagt opp. Også innen Viking Supply Ships' kjerne-marked, dvs. offshoretjenester til områder med is og ekstreme værforhold, er den reduserte oljeprisen og oljeselskapenes reduserte investeringsbudsjetter en trussel mot kommende års aktivitet.

Restrukturering

Datterselskapet VSS A/S ble i juli enig med selskapets banker om en restruktureringsløsning som resulterte i forlenget løpetid, reduserte avdrag og justerte lånebetingelser frem til første kvartal 2020. I september ble selskapet enig med obligasjonseierne i VSS01 PRO (NOK 199 mill. utestående) om en omforent løsning. Løsningen innebar at obligasjonslånet i sin helhet ble kansellert mot at obligasjonseierne mottok NOK 35 mill. i kontanter og 37,7 millioner aksjer i morselskapet VSS AB som kompensasjon. Aksjekompensasjonen utgjorde 9,2% av de utestående aksjene i VSS AB. Denne løsningen ga en regnskapsmessig gevinst på USD 12,7 mill., som vil bli inntektsført i første kvartal 2017.

Gjennom fjerde kvartal ble samtlige emisjoner som inngikk som betingelser i den globale restruktureringen gjennomført. VSS AB ble tilført USD 36 mill. i egenkapital. Kistefos har i emisjonene tilført VSS AB USD 23 mill. i kontanter og USD 7 mill. som følge av motregning av krav mot VSS AB. Kistefos' eierandel har økt fra 70,4 % til 75,3 % som et resultat av disse transaksjonene.

Reflagging

De utfordrende markedsforholdene har medført at samtlige offshore-aktører har vært nødt til å evaluere sine operasjoner. VSS har på bakgrunn av dette besluttet å flagge fire AHTS-fartøy, Magne Viking, Brage Viking, Loke Viking og Njord

Viking, fra dansk til norsk flagg. Avgjørelsen gjenspeiler et ønske om å videreføre satsningen både på markedet i Norge og nordområdene, og understreker også satsingen på den kompetansen som VSS' skandinaviske mannskap besitter. Omflaggingen vil videre medføre både et redusert kostnadsnivå og en sterkere kommersiell stilling mot det norske markedet.

Strategisk samarbeid i Russland

Russland er et av VSS viktigste markeder og for å styrke sin tilstedeværelse i det russiske markedet har selskapet inngått et strategisk samarbeid med Sevnor Ltd., et shipping- og off-shoreselskap med omfattende tilstedeværelse i det russiske offshoremarkedet. Som følge av dette har VSS besluttet å legge ned sine egne kontorer i Moskva og Sakhalin.

Finansiell utvikling

Viking Supply Ships AB konsernet hadde en nettoomsætning på USD 127,6 mill. i 2016 (USD 238,9 mill.). Nedgangen i omsetning skyldes redusert aktivitet innenfor de fleste av selskapets virksomhetsområder. Virksomheten i datterselskapet TransAtlantic AB er avviklet. Etter avviklingen av TransAtlantic består morselskapet Viking Supply Ships ABs virksomhet kun i å eie aksjer i det heleide datterselskapet Viking Supply Ships A/S, som eier alle AHTS'ene og PSV'ene. Omsetningen for den videreførte enheten Viking Supply Ships A/S ble i 2016 USD 89 mill. (USD 133 mill.).

EBITDA for konsernet endte på USD 19,7 mill. mot USD 31 mill. i 2015. Nedgangen i resultat skyldes hovedsakelig utfordrende markedsforhold.

Resultat etter skatt for konsernet endte på USD -47,5 mill. mot USD -52 mill. i samme periode 2015. Resultatet for 2016 inkluderer en nedskrivning av PSV-flåten på USD 29 mill.

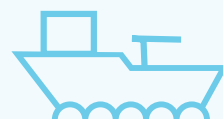
Den gjennomsnittlige dagraten for våre AHTS-fartøy for året var USD 50 500 (USD 55 300) og utnyttelsesgraden var 54 % (70%). Dette ekskluderer fartøy i opplag.

Ratene i spotmarkedet fortsetter å være preget av lav aktivitet og overkapasitet av fartøyer. Det oppnås tidvis høyere rater for korte perioder drevet av høyere aktivitet og flåteutnyttelse. Ved utgangen av året opererte seks av selskapets AHTS-fartøy i spotmarkedet i Nordsjøen og to AHTS-fartøy var i opplag. Samtlige fem PSV-fartøy var ved utgangen av året i opplag.

Fremtidsutsikter 2017

Mot slutten av 2016 så man en stabilisering av oljemarkedet, som er den fundamentale driveren til offshore-markedet. Stigende etterspørsel, kombinert med produksjonskutt fra OPEC gir grunn til en dempet optimisme rundt investeringsstakten fremover. Samtidig har kostnadsreduksjonene innen næringen gjort at break-even nivåene som kreves for å utvikle nye felter er blitt kraftig redusert. Til tross for at fornybar energi fremover til utgjøre en stigende andel av energiforsyningen globalt gjør stigende etterspørsel at behovet for olje og gass vil være økende i mange år fremover. På bakgrunn av disse faktorene opprettholder Viking Supply Ships et positivt syn for den langsiktige utviklingen innen sine markeder. Man ser imidlertid at også 2017 vil bli utfordrende ettersom lete- og produksjonsboring fremdeles vil holde seg på moderate nivåer.

Kistefos var i 2016 representert i styret ved Bengt A. Rem som styrets formann og Erik Borgen som styremedlem.

AHTS Magne Viking ble i 2016 første skip som ble godkjent i henhold til "The Polar Code" - et nytt regelverk for fartøy som opererer i arktiske farvann.

VIKING SUPPLY SHIPS AB (KONSERN)

MUSD	2016	2015	2014
Driftsinntekter	124	238	465
EBITDA	19,8	31	101,9
Driftsresultat	-31	-25,2	70,5
Resultat etter skatt	-47	-52	29
Sum eiendeler	416	532,4	798,3
Bokført egenkapital	163	180	311
Antall ansatte	464	477	489
Kistefos eierandel	75,3 %	70,4 %	70,4 %
Adm. dir.	Bengt A. Rem	Christian Berg	Christian Berg

AHTS

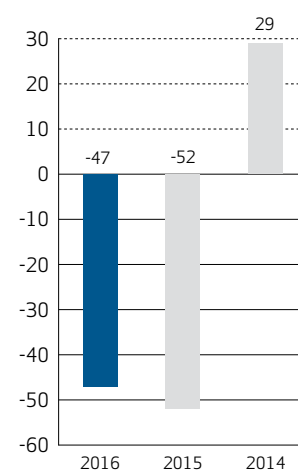
NOK	2016	2015	2014
Slutningsrate pr. dag	424 134	451 000	462 000
Utnyttelsesgrad (%)	54 %	68 %	77 %
Gjennomsnittlig dagrate	229 033	307 000	355 400

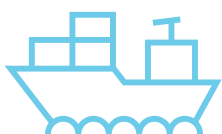
PSV

GBP	2016	2015	2014
Slutningsrate pr. dag	n.a	4 000	10 300
Utnyttelsesgrad (%)	n.a	42%	71 %
Gjennomsnittlig dagrate	n.a	1700	7 350

**VIKING SUPPLY SHIPS AB
RESULTAT ETTER SKATT**

MUSD

Western Bulk Chartering AS

Western Bulk Chartering AS (WB Chartering) er et moderne operatørselskap for tørrlastskip, og opererer primært mellomstore skip innenfor segmentene Handysize og Supra-/Ultramax. Virksomheten består av syv forretningsenheter som er lokalisert på selskapets kontorer i Oslo, Singapore, Seattle, Santiago, Miami og Casablanca. I 2016 opererte WB Chartering i gjennomsnitt 125 fartøy sammenlignet med 155 fartøy i 2015. Kistefos eier 75,0% av aksjene i WB Chartering.

Om virksomheten

WB Chartering har en global tilstedeværelse med kontorer strategisk plassert i de viktigste områdene for frakt av tørrlast til sjøs. De syv forretningsenheter opererer under en desentralisert modell med lokal beslutningsmyndighet kombinert med balansert risiko og avlønning for den enkelte enhet. Dette gjør at selskapet er

dynamisk og raskt kan tilpasse seg endringer i de lokale markedene. Et sentralisert risikostyringsteam overvåker markedseksponeringen til hver forretningsenhet og aggregert for WB Chartering ved hjelp av et avansert risikomålingssystem og definerte grenser for risikotagning.

75,0%

av aksjene eies av
Kistefos

Virksomheten er marginbasert, og avhengig av evnen til å levere en god og sikker transport-tjeneste til lastekundene. I tillegg er det for virksomheten viktig å utnytte kapasiteten på innleide skip på en optimal måte og ellers skape marginer ved å benytte markedsinformasjon til å identifisere og dra fordel av arbitrasjemuligheter og trender i markedet.

Markedsutvikling

I begynnelsen av 2016 fortsatte det betydelige ratefallet fra 2015. De svake ratene skyldes at etterspørselsveksten etter tørrbulkskip ikke tilstrekkelig har kompensert for flåteveksten, selv med en betydelig mengde skraping av skip i første halvår 2016. BSI-indeksen hadde en bratt nedgang fra slutten av 2015 og inn i 2016, men markedsratene bunnet ut i løpet av Q1-16 for deretter å øke sakte gjennom året. Gjennomsnittlig markedsrater var omtrent USD 6 280/dag i 2016 sammenlignet med ca. USD 6 925/dag i 2015. Indeksen avsluttet på USD 9 445/dag etter en rask økning i fjerde kvartal. Volatiliteten i ratene var lav gjennom året, men forskjellene i markedsrater mellom Atlanter- og Stillehavet økte betydelig.

Resultatene i 2016

WBC har de siste årene levert solide resultater til tross for vanskelige markedsforhold. 2016 har imidlertid vært preget av svake resultater, nedgangen skyldes delvis de negative effektene som følge av Bulk Invest ASA konkursen og delvis et vanskelig marked med mindre muligheter for arbitrasjevirkosomhet. Dette påvirket spesielt første halvår. De gradvis forbedrede markedsforholdene og oppkapitaliseringen av selskapet ga en positiv utvikling i andre halvår. Selv om den

underliggende driften har utviklet seg positivt i andre halvår 2016, fikk WB Chartering et betydelig underskudd i 2016.

Antall skip i selskapets opererte flåte falt i løpet av første halvår, men økte igjen i løpet av høsten i takt med endringene i markedet og at selskapet ble oppkapitalisert.

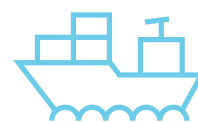
Rekapitalisering

WB Chartering har i 2016 arbeidet med å reetablere selskapets posisjon i markedet etter konkursen i Bulk Invest ASA. I juni og september ga selskapet et tilbud til de tidligere aksjonærene i Bulk Invest ASA om å tegne seg for aksjer i WB Chartering. Dette tilførte selskapet ca. USD 18 mill. i ny egenkapital. I forbindelse med rekapitaliseringen av selskapet stilte Kistefos også en garanti på USD 8 mill. knyttet til en kassekreditt- og garantitilnede i Western Bulk Chartering.

For å styrke selskapets balanse ytterligere vedtok styret i WB Chartering i slutten av januar 2017 å gjennomføre en rettet emisjon på USD 18 mill. mot de største eksisterende eierne. Emisjonen var garantert av selskapets største aksjonærer; Kistefos og Ojada. Emisjonen ble endelig gjennomført i mars 2017 og Kistefos økte sin samlede eierandel til 75,0% av selskapet.

Framtidsutsikter

Markedet for 2017 forventes å bli noe bedre enn de rekordsvake nivåene i 2016, og den positive utviklingen for selskapets drift i andre halvår 2016, forventes å fortsette for 2017. Selskapets viktigste målsetning er å returnere til positive resultater i 2017.

125

fartøy operert i snitt
i 2016

MUSD	2016	2015	2014
Net TC	4,4	44,5	26,2
EBITDA	-19,2	9,1	-8,8
Årsresultat	-20,0	7,2	-11,7
Sum eiendeler	98,7	117,3	197,8
Bokført egenkapital	13,8	47,1	66,9
Antall skip operert	125	155	169
Net TC margin per skipsdag (USD)	96	785	426

2014: Resultatet er eksklusiv engangsgevinst på USD 10,7 mill.

2015: Resultatet er eksklusiv en nedskrivning av lån gitt til nærstående selskap på MUSD 23,3

2016: Resultatet er eksklusiv avsetninger og ekstraordinære tap på USD 16,9 mill. Bokført egenkapital og sum eiendeler er inklusive USD 15 mill. i emisjon som var vedtatt og med fulltegningsgaranti før årsskiftet, men med gjennomføring i Q1-17

Selskapet gjennomførte en emisjon i begynnelsen av 2017 som tilførte USD 18 mill.

1881 Group

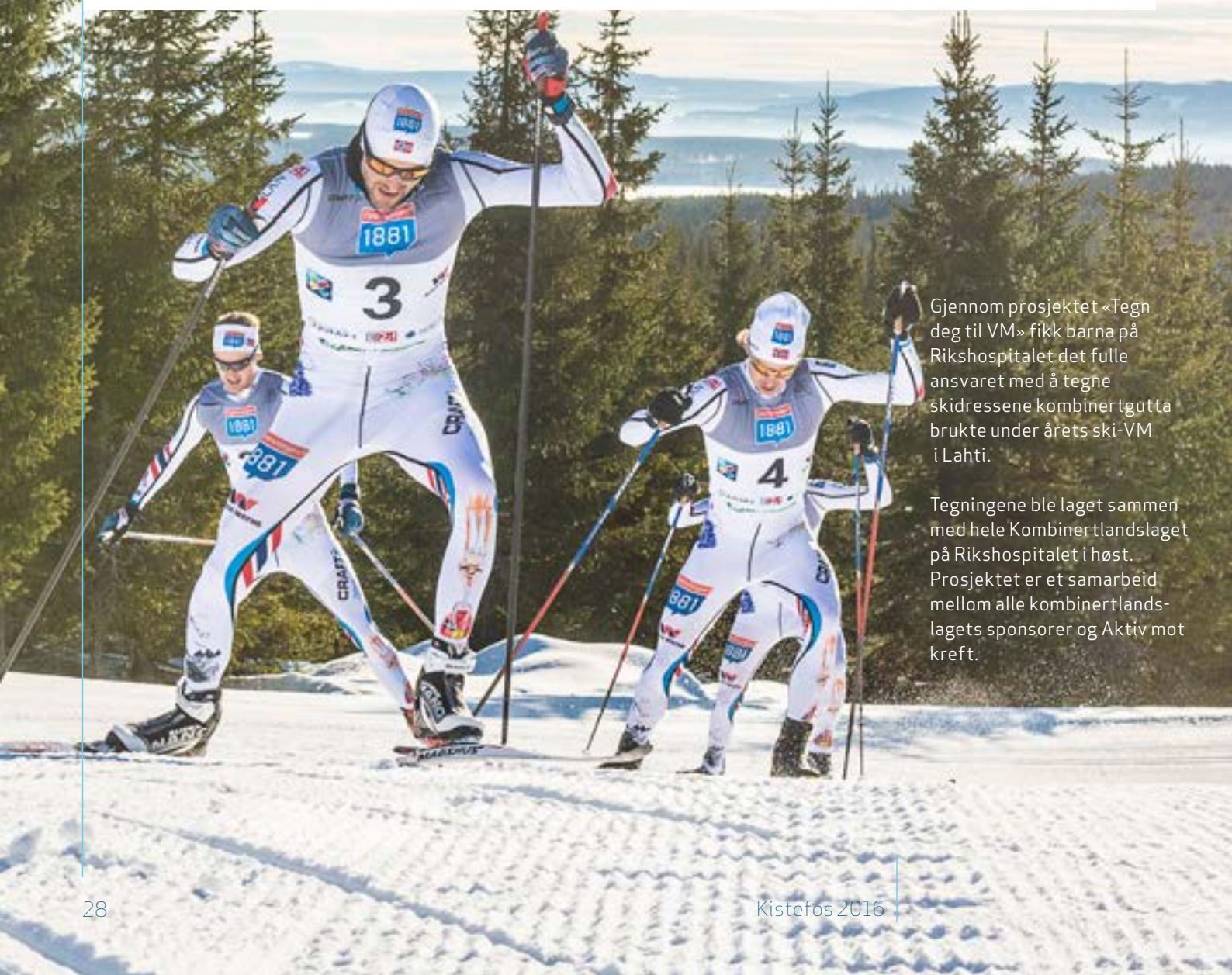
1881 Group består av Opplysningen 1881 AS og Digitale Medier 1881 AS, etter at 1881 Group ultimo 2016 kjøpte tilbake Digitale Medier 1881 fra Amedia. Samlet er enhetene Opplysningen 1881 og Digitale Medier 1881 Norges fremste formidler av person- og bedriftsopplysninger via telefon, SMS, mobilapplikasjoner og web, med mer enn 130 års historikk og med en av Norges desidert mest kjente merkevarer.

Opplysningen 1881 hadde i 2016 en omsetning på NOK 270 mill. (NOK 291 mill.). Volumnedgangen i opplysningstjenestene er lavere enn tidligere år og vekst i nye tjenester oppveier delvis for et fallende marked innenfor kjernetjenestene. Opplysningen 1881 oppnådde et EBITDA-resultat på NOK 87 mill. (NOK 94 mill.) i 2016.

250 000

Hver dag hjelper
Opplysningen 250 000
personer med små
og store utfordringer.

Gjennom prosjektet «Tegn deg til VM» fikk barna på Rikshospitalet det fulle ansvaret med å tegne skidressene kombinertgutta brukte under årets ski-VM i Lahti.

Tegningene ble laget sammen med hele Kombinertlandslaget på Rikshospitalet i høst. Prosjektet er et samarbeid mellom alle kombinertlandslagets sponsorer og Aktiv mot kreft.

Tilbakekjøp av Digitale Medier 1881 AS

I desember 2016 annonserte 1881 Group AS, eierselskapet til Opplysningen, at de kjøper tilbake 100 % av Digitale Medier 1881 AS, etter å ha solgt selskapet til Amedia i 2013. Digitale Medier 1881 tilbyr informasjonssøk på internett via 1881.no og annonsørfinansierte mobilapplikasjoner. Nettsiden 1881.no har rundt 1,4 millioner unike besøkende hver uke. I tillegg tilbyr Digitale Medier 1881 regnskapsinformasjonstjenester på nettsiden regnskapstall.no og eiendomspriser på nettsiden eiendomspriser.no. Selskapet hadde i 2016 en omsetning på NOK 183 mill. og EBITDA på NOK 45 mill.. Det forventes visse synergier med Opplysningen 1881 og en styrket satsning på felles merkevarer i forbindelse med oppkjøpet. Transaksjonen ble gjennomført 1. februar, 2017.

1881 Group vurderes også som å være en egnet plattform for ytterligere oppkjøp av relaterte virksomheter.

Forretningsområder

Tjenestetilbudet fra 1881 er konsentrert rundt fire forretningsområder, representert ved den personlige opplysningstjenesten Opplysningen 1881, informasjonssøk på internett via 1881.no, mobile tjenester inkludert web, mobilapplikasjoner og SMS via Opplysningen 1881, samt teknisk tilrettelegging for kommunikasjonstjenester rettet mot bedriftsmarkedet.

I tillegg tilbyr selskapet personlige eksperthjelpstjenester fra advokater, leger og veterinærer over telefon gjennom Opplysningen Ekspert-hjelp.

Finansiell utvikling 2016

Driftsinntektene i Opplysningen 1881 var i 2016 NOK 270 mill., 7 % reduksjon fra 2015. Opplysnings-tjenestene opplevde i 2016 en videre nedgang både for voice og SMS, men lengre samtaletid som følge av mer kompliserte spørsmål eller andre spørsmål enn navn, nummer og adresse fortsetter til dels å kompensere for volumnedgangen. Vekst i nye tjenester og særlig den betalbare mobilapplikasjonen «Mobilsøk» vokser og oppveier videre et fallende marked innen kjernetjenestene.

EBITDA i 2016 var bedre enn forventet og utgjorde NOK 87 mill., en reduksjon på NOK 7 mill fra 2015. Opplysningen 1881 har i løpet av de siste årene gjort organisatoriske endringer og økt fokuset på effektivitet. Hensikten er å bevare lønnsomheten i selskapet ved å justere kostnadsbasen i forkant av volumfall. Selskapet har lyktes med tiltakene som er foretatt og kostnadsbasen er betydelig redusert, noe som gjør at man er i stand til å opprettholde marginene i selskapet.

Digitale Medier 1881 hadde i 2016 en omsetning på NOK 183 mill. og EBITDA på NOK 45 mill., men er konsolidert først fra og med 1.1.2017.

Kistefos er representert i styret ved Gunnar Jacobsen som styrets leder og Tom Olav Holberg som styremedlem.

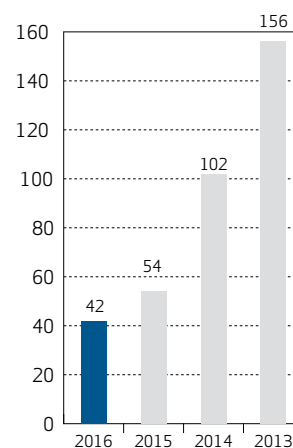
100%

Opplysningen 1881 kjøpte i 2016 100 % av Digitale Medier

MNOK	2016	2015	2014
Driftsinntekter	270	294	343
EBITDA	87	97	112
Driftsresultat	52	54	101
Resultat før skatt	42	54	102
Sum eiendeler	463	479	168
Bokført egenkapital	154	182	96
Antall årsverk	117	126	148
Kistefos eierandel	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Adm. Dir.	Jan Erik Sørgaard	Jan Erik Sørgaard	Jan Erik Sørgaard

RESULTAT FØR SKATT

MNOK

Robert Rauschenberg, Spindlegrip (Urban Bourbon), 1988

Infront

I 2016 inngikk Infront en omfattende samarbeidsavtale med SIX Financial Information (SIX), hvor Infront overtar SIX' terminalbrukere i Norden. Denne avtalen forventes å bane vei for videre organisk vekst og styrker selskapets posisjon i Norden. Utover dette gjennomførte selskapet to oppkjøp; TDN Finans og SIX News. Mot slutten av 2016 ble det også etablert nytt salgskontor i Sør-Afrika. Driftsmessig opplevde Infront en økning i både omsetning og EBITDA i 2016.

Kistefos gjorde den første investeringen i Infront i 2000 og kjøpte seg ytterligere opp i 2007 og i 2016. I dag eier Kistefos 31,3 % av aksjene i selskapet.

Infront er Nordens ledende selskap innen utvikling og salg av sanntidsløsninger for informasjon og handel i aksjer og andre finansielle instrumenter. Kjerneproduktet «The Infront Terminal» er markedsledende i de nordiske landene.

«The Infront Terminal» leveres som en ren informasjonsterminal, eller som et integrert informasjons- og handelssystem. Ledende banker og finanshus benytter Infront sine løsninger både internt og som et informasjons- og handelssystem til sine kunder.

På lik linje med foregående år, har Infront bevart sin ledende posisjon i hjemme- markedet, og selskapet fortsetter satsningen i London (siden 2015) og Sør-Afrika (siden 2016).

Markedet for tilbydere av informasjons og handelsløsninger for finansielle instrumenter anses som etablert. Av denne årsaken ser Infront etter muligheter for å vokse både organisk, men også via oppkjøp. Oppkjøpene i 2016 og samarbeidsavtalen med SIX forventes å danne grunnlag for videre topplinjevekst i løpet av de neste årene. Økt kostnadsfokus hos enkelte av kundene oppleves som en positiv verdidriver, da Infronts terminalløsning er rimeligere enn flere av konkurrentenes produkt.

Kistefos er representert i styret ved Gunnar Jacobsen (styrets leder) og Benjamin Røer.

31,3%

av aksjene eies av Kistefos

Infront kjøpte i 2016 opp selskapene SIX News og TDN finans

Kappa Bioscience

I 2016 har Kappa Bioscience fortsatt den sterke organiske veksten. I løpet av året gjennomførte selskapet to oppkjøp: Synthetica AS (Norsk forskningsselskap) og PPM Ingredients (Tysk distributørselskap). Med disse to oppkjøpene har selskapet nå betydelig styrket både distribusjons- og produksjonskapasiteten.

I 2016 har Kappa Bioscience fortsatt den sterke organiske veksten. I løpet av året gjennomførte selskapet to oppkjøp: Synthetica AS (Norsk forskningsselskap) og PPM Ingredients (Tysk distributør). Med disse to oppkjøpene har selskapet nå en betydelig styrket analyse- og produksjonsavdeling, samtidig som produktet kan distribueres gjennom en egen kanal.

Kappa Bioscience ble stiftet i 2006 som et resultat av et forskningsprosjekt utført av Synthetica AS. Resultatet var en innovativ og patentert syntese av vitamin K2 (MK-7) som ved produksjon gir et rent sluttprodukt som kan produseres på en kostnadseffektiv måte.

Kistefos gjorde den første investeringen i Kappa Bioscience i 2008 og eier 56,3 % av selskapet ved utgangen av 2016.

Utvikling 2016

Markedet for vitamin K2 (MK-7) er sterkt voksende og den solide organiske veksten i selskapet fortsatte i 2016. For å kunne håndtere den stigende etterspørselen ble det i løpet av året besluttet å sette opp en ny produksjonslinje. Denne forventes å stå klar i midten av 2017 og vil legge til rette for høyere produsert volum enn tidligere år, til en lavere kostnad.

Oppkjøpene av Synthetica og PPM Ingredients ble gjennomført i henholdsvis april og november 2016. Integreringen av selskapene har vært vellykket og de markedsføres nå under «Kappa-brandet».

Parallelt med K2 salget, har Kappa Bioscience økt pharma-satsningen ytterligere i 2016. Nye bruksområder kartlegges fortløpende og potensielle prosjekter vil både kunne igangsettes i egenregi eller i samarbeid med partnere.

Kistefos er representert i styret ved Gunnar Jacobsen (styrets leder).

56,3%

av aksjene eies av Kistefos

Kappa kjøpte i 2016 opp selskapene Synthetica og PPM Ingredients

OstomyCure

I 2016 ble OstomyCure tildelt CE-merket for sin TIES løsning (titanimplantat og tilhørende lokk). Godkjennelsen representerer en viktig milepæl for selskapet og medfører at produktet nå kan markedsføres til sykehus i EU-området. Som følge av godkjennelsen har selskapet nå styrket ressursbruken mot salg- og markedsføringsaktiviteter, men også den medisinske kompetansen for å håndtere kommunikasjonen mot nye potensielle sykehussentre og det regulatoriske arbeidet.

OstomyCure ble etablert i 2003 og Kistefos gjorde sin første investering i 2007. Ved utgangen av 2016 eier Kistefos 66,6% av selskapet.

Hvert år blir et høyt antall personer rammet av Ulcerøs kolitt, Crohns eller tarmkreft. For flere av disse pasientene finnes det i dag ingen andre alternativer enn en ileostomi (utlagt tynntarm). Denne løsningen har blitt anvendt i flere tiår og har sett få tegn til utvikling. En ileostomi er ofte forbundet med flere problemer som f.eks. vond lukt, lekkasjer, lyder, irritert hud og generelt nedsatt livskvalitet.

OstomyCure har utviklet et implantat som erstatter den tradisjonelle stomiposen med et lokk. På denne måten løses mange av de nevnte problemene som kan oppstå ved en tradisjonell ileostomi. Den porøse strukturen på titanimplantatet gjør at det vokser sammen med kroppsvæv. Teknologien er derfor meget innovativ og kan representere en omfattende endring i et marked som står uten vesentlige forbedringer de siste tiårene.

Selskapets arbeid frem til CE-godkjennelsen i juni 2016 har utelukkende vært rettet mot å utvikle og teste forskjellige utgaver av implantatet. Den første versjonen av implantatet ble utviklet i 2007

etterfulgt av kliniske tester i 2009. Den andre prototypen ble designet og testet i 2011. Selskapets tredje og nyeste design; TIES III (Transcutaneous implant evacuation system III), ble utviklet i 2013 og CE-godkjent i juni 2016 etter at en vellykket klinisk testing påviste at produktet er trygt å anvende.

De neste årene vil OstomyCure fokusere på kommersialiseringen av implantatet og samle inn nok data til å kunne vise til fordelene ved TIES løsningen. Målsetningen er å gjennomføre nye operasjoner allerede i 2017 ved sykehus i Europa. Implantatet er aktuelt både for nye pasienter samt pasienter med en eksisterende stomi. Årlig utføres det nærmere 100 000 ileostomioperasjoner globalt og det forventes en årlig vekst på 9%. Det anslås at ca. én million mennesker på verdensbasis lever med en ileostomi i dag.

OstomyCure ledes av administrerende direktør Benedict Brönnimann. Kistefos er representert i selskapets styre ved Nishant Fafalia (styrets leder).

66,6%

av aksjene eies av Kistefos

OstomyCure ble tildelt CE-merket for sin TIES-løsning i 2016

OstomyCure sitt patenterte TIES løsning: implantat og lokk

Promon

Promon er et norsk teknologiselskap som spesialiserte seg innenfor app-hardening delen av cyber-security sektoren. Promon sine løsninger fokuserer i stor grad på RASP-teknologi. Dette omfatter sikkerhetsløsninger som er inkorporert i applikasjoner, og kan gjenkjenne og forhindre angrep uten menneskelig intervensjon. Selskapet leverer produkter til en rekke ulike bransjer, med flere store internasjonale selskaper som brukere av løsningen. Promon sin teknologier forskningsbasert og har sitt utspring fra det internasjonalt anerkjente forskningsmiljøer ved SINTEF og Universitetet i Oslo. Promons patenterte beskyttelsesteknologi Promon SHIELD™, har beskyttet applikasjoner brukt av mer enn 100 mill. brukere.

Promon hadde i 2016 et strategisk gjennombrudd når det amerikanske selskapet VASCO Data Security International Inc. (Nasdaq: VDSI) kom inn som en minoritetsinvestor. VASCO er også en distributør av Promons produkter. Omsetningen i 2016 økte med 32 % og ble NOK 19,3 mill. (14,6 mill.)

Selskapet forventer videre vekst i 2017 og nåværende fokus er på å styrke organisasjonen både på utvikler- og salgssiden. Distribusjonen av produk-

tet gjennomføres i dag både direkte og via partnere. Hovedsakelig er kundene innenfor bank- og finanssektoren, men selskapet ser store muligheter for å øke antall partnere og derigjennom vokse i nye vertikaler som helse, adgang, offentlige, IoT, blant annet.

Kistefos er representert i styret ved Nishant Fafalia og Kristian Fredrik Huseby

31,5%

av aksjene eies av Kistefos

Det børsnoterte amerikanske selskapet VASCO kom inn som aksjonær i Promon i 2016

Lumarine

Lumarine AS er en produsent av rognkjeks, og denne benyttes av lakseoppdretterne til bekjempelse av lakselus. Lumarine ble etablert i 2015 under navnet Rognkallen AS og har produksjonsfasiliteter på Tømmervåg utenfor Kristiansund. Produksjonsfasilitetene er basert på et gammelt anlegg for oppdrett av kveite som er konvertert til et moderne produksjonsanlegg for rognkjeks. Anlegget har konsesjon for produksjon av inntil 2,5 millioner fisk per år.

Kistefos investerte i Lumarine i august 2016. Bakgrunnen for at selskapet på tidspunktet for investeringen hadde et kapitalbehov var at man på to ulike tidspunkter hadde hatt ikke-planlagte stopp i produksjonen. Problemene medførte at anlegget ikke var operativt og krevde betydelige investeringer for å utbedre problemene, samt at selskapet ikke hadde tilstrekkelig kapital til å igangsette driften.

Kistefos tilførte kapital for å iverksette følgende handlingsplan i det korte bildet:

- Investering i forlengelse av inntaksledning, andre utbedringer og arbeidskapital
- Delvis tilbakebetaling av forfalt leverandørgjeld

- Investering i kjøp av fiskeyngel for å begynne levering av fisk samt klekking av rogn

Anlegget har vært i full drift i 2017, og har så langt i år levert omtrentelig 350 000 rognkjeks

Lumarine forventer sterk vekst i 2017 både gjennom organiske og uorganiske veksttiltak. Kistefos' strategi og ambisjon for Lumarine er å skape en ledende produsent av rognkjeks på nasjonalt nivå - med høyeste fokus på kvalitet, bærekraft og kundenes behov

Kistefos er representert i Lumarine's styre ved Erik Borgen (styrets leder) og Kristian Fredrik Huseby.

82%

av aksjene eies av Kistefos

Oslo Airport City

Oslo Airport City er største aktør i Gardermoen Businesspark, et av Norges største utviklingsområder for næringseiendom, lokalisert mellom E6 og Oslo Lufthavn Gardermoen. Nærheten til Oslo Lufthavn, hovedstaden og det nasjonale veinettet gjør Gardermoen til et spennende område for utvikling av flere forskjellige typer næring.

Oslo Airport City (OAC) eier ca. 850 mål brutto tomteareal. Selskapet skal utvikle et nytt Airport City bestående av eiendommer innenfor et bredt spekter av segmenter. Disse inkluderer blant annet kontor, hotell, konferanse, service/kombinasjonsbygg, lager- og logistikkbygg og rekreasjonsbygg.

OAC utvikler for tiden en masterplan for hele næringsparken hvor målet er å kartlegge potensielle sluttbrukere og prosjekter som kan igangsettes. Utvikling og gjennomføring av OACs fremtidige

utbyggingsprosjekter vil gjøres av entreprenørgruppen Vedal.

Da OACs inntjening vil være basert på realisasjon fra utviklingsprosjekter forventes lønnsomheten i selskapet å svinge fra år til år.

Selskapet ledes av Administrerende direktør Thor Thoeneie. Kistefos er representert i styret ved Bengt A. Rem.

30 %

av aksjene eies av Kistefos

Line2

Line2 (US) er en VOIP-telefon tjeneste som gir brukere et ekstra telefonnummer på mobiltelefon, nettbrett og datamaskiner gjennom en egen applikasjon. Tjenesten gir privatpersoner muligheten til å ha et sekundært telefonnummer for å holde jobbrelaterte samtaler og meldinger adskilt fra personlige. For små bedrifter er det en komplett VoIP-tjeneste som kan benytte seg av de mobile enhetene de ansatte allerede besitter. Selskapet er lokalisert i San Francisco og tilbyr tjenester i USA og Canada.

Line2 har i 2016 endret distribusjonsmodellen, fra å ha hovedfokus på salg gjennom app-store har man iverksatt en ny direktesalgssatsning i Austin, Texas. Målsettingen er å få inn flere høyverdi kunder som har lavere frafall og høyere omsetning per kunde. Antall kunder var ved utgangen av året 54 524, en vekst på 12% siden 2015.

Omsetningen i 2016 økte med 11% og ble USD 7,3 mill. (USD 6,5 mill.). Selskapet forventer videre god vekst i 2017 gjennom å levere på ny distribusjonsstrategi.

Kistefos er representert i styret ved Nishant Fafalia og Kristian Fredrik Huseby

47,1 %

av aksjene eies av Kistefos

Atex Group

Atex (UK) er en global programvareleverandør til mediebransjen. Produktporteføljen består av løsninger for å håndtere annonser, publisering, redaksjonell flyten og distribusjon. Selskapets hovedkontor er i England og konsernet har større kontorer i Australia, Singapore, Italia og Sverige.

Atex har en lang historie innenfor trykte medier, men i løpet av de seneste årene har markedet gjennomgått en omfattende endring. Selv om de papirbaserte mediene fortsatt er utbredt, skjer distribusjon i dag primært gjennom digitale kanaler som PC, mobil og nettbrett. Atex sine løsninger retter seg både mot de digitale og papirbaserte distribusjonskanalene. Atex sine produkter er installert som virksomhets- kritiske systemer hos flere av verdens ledende medieselskaper.

I 2016 har Atex' omsetning vært fallende og selskapets samlede driftsinntekter ble USD 20,9 mill. for regnskapsåret (ned fra USD 24,1 mill. i 2015). Fokus for 2017 vil være på videre effektivisering av selskapet samt utvikling av nye produkter og herunder videre vekst innenfor det digitale segmentet (Dm.Polopoly og Dm.Desk).

Kistefos er representert i Atex sitt styre med Gunnar Jacobsen som styrets leder og Nishant Fafalia.

85,3 %

av aksjene eies av Kistefos

Kistefos-Museet

Stiftelsen Kistefos-Museet ligger bare en times kjøring nordvest for Oslo, med Randselva som idyllisk ramme. Stiftelsens formål er å drive museum og forskning knyttet til A/S Kistefos Træsliberis industrielle virksomhet. På museets område finner man også en av Europas største skulpturparker for samtidsskulptur og utstillingslokaler der det arrangeres årlige kunstutstillinger

Kistefos-Museet opplevde en fantastisk publikumstilstrømning i sesongen 2016 og fikk et nytt rekordår med i alt 46 189 (24 540) registrerte besøkende, hvorav 10 813 (5 608) var betalende gjester.

Årets utstilling, av den danske kunstneren Jeppe Hein (f. 1974), var titulert Reflection, og bestod av en rekke utvalgte verker skapt mellom 2002-2016.

Jeppe Hein oppfordrer oss til å oppleve kunsten med kroppen, som når vi må sykle et verk i gang eller oppfordrer oss til å leke på de sosiale benkene, plassert på utvalgte steder i skulpturparken. Ved å skape et rom for både aktiv lek og refleksjon, ønsker Jeppe Hein å skjerpe vår bevissthet om oss selv og våre omgivelser.

På åpningsdagen den 22. mai 2016 ble det avduket et stort nytt permanent kunstverk, Veien til Stillhet, som Jeppe Hein har skapt spesielt til skulpturparken.

Skulpturens form tar utgangspunkt i vannets bevegelse og skaper en rekke rom med ulike dimensjoner av stillhet: øredøvende stillhet der vannet kommer til fri utfoldelse i fontenen, men også rom for kontemplasjon og konsentrasjon. En tradisjonell labyrint desillusjonerer, og svekker følelsen av retning og sted. Denne labyrintens åpne form vekker sansene, øker tilstedeværelsen og bevisstgjør oss våre omgivelser. Hvor befinner vi oss, og hvor er vi på vei? Dette er spørsmål som opptar kunstneren.

Modified Social Bench Kistefos (2016) er en serie uvanlige og lekne skulpturelle møbler spredt rundt i parken. Opprinnelig tenkt som en humoristisk kritikk av kontrollerende og marginaliserende design i offentlig rom. Benkenes grunnleggende form ligner på tradisjonelle park- og hagebenker, men har blitt modifisert til de grader at det er en direkte fysisk anstrengelse å sitte på dem. De utfordrer oss til å sitte, klatre og leke på dem uten å miste balansen. Gjennom å endre formen på benkene har Jeppe Hein skapt møbler som kan beskrives som noe midt imellom kunstverk og funksjonelle designobjekter.

Den danske ambassadøren til Norge, Torben Brylle, avduket onsdag 17. august sammen med Christen Sveaas og kunstnerkollektivet A Kassen, skulpturen «River Man», den tredje skulpturtilveksten i 2016.

Med verket River Man utforsker A Kassen relasjonen mellom elementene, vann, hvordan de samhandler med hverandre, og hvordan vi kommuniserer med dem. Verket tok sin form når flytende bronse ble helt ned i elven på Kistefoss. I det bronsen treffer vannflaten begynte det umiddelbart å stivne og forme seg i uventende og abstrakte former ved hjelp av vannets naturlige bevegelser. Tre ganger ble bronsen helt i vannet på tre forskjellige plasseringer, og tre former - en fra hvert sted - ble valgt og støpt i bronse med den samme formen, men i en større størrelse.

Industrimuseet

Utviklingen ved industrimuseet på Kistefos-Museet har i sesongen 2016 vært fokusert på videreføringen av prosjektet Levende Fabrikk. Inneværende år ble det installert lyd av alle de gamle maskinene. Dette skal sammen med maskiner i bevegelse formidle et autentisk arbeidsmiljø fra den tiden det var produksjon i de gamle fabrikklokalene.

Nytt bygg

Forprosjektet for det nye museumsbygget på Kistefos ble godkjent januar 2017, og planleggingen frem mot byggestart sommeren 2017 pågår for fullt.

Bygget åpnes i mai 2019 og vil erstatte dagens kunsthall. Bygget er planlagt 300 meter nedstrøms fra kraftstasjonen og skulpturparken, og danner en broforbindelse over Randselven. Det etableres tilkomst til museumsbygget på begge sider av elven, og det legges til rette for flotte kunst- og naturopplevelser.

Bygget er designet av BIG Arkitekter (Bjarke Ingels Group), og blir en moderne kunsthall med fleksibilitet for et bredt spekter av utstillinger.

88 %

Antall registrerte
besøkende økte med
88 % fra 2015 til 2016

93 %

Antall betalende
gjester økte med 93 %
fra 2015 til 2016

Sponsorships

Kistefos Public Service Fellowship Fund

Kistefos har siden 2007 delt ut stipendet «Kistefos Public Service Fellowship Fund», og har i 2015 besluttet å videreføre stipendet for enda en periode. Stipendet har gjennom ni år gitt norske studenter økonomisk støtte til å ta en mastergrad innenfor offentlig administrasjon ved Harvard Kennedy School, USA.

Stipendet deles ut hvert år, og historisk sett har én til tre kandidater mottatt stipendet årlig. Stipendet finansieres gjennom sponsormidler fra Kistefos AS, og mottakere av stipendet forplikter seg til å arbeide i offentlig sektor i minimum tre år etter endt utdanning.

Målsettingen med fondet er å utdanne profesjonelle ledere som vil bidra til en bedre og mer effektiv drift av offentlig sektor. Norske kandidater som er tildelt studieplass ved Harvard Kennedy School (HKS) er samtidig kvalifisert til Kistefos stipendet. Elever fra Oslo Handelsgymnasium oppfordres spesielt til å søke og vil bli foretrukket, gitt ellers like kvalifikasjoner.

Det ble i 2016 ikke antatt noen norske studenter ved Harvard Kennedy School, og det ble derfor ikke delt ut stipend for skoleåret 2016/2017.

Kistefos St.Gallen Masterclass Scholarship

Kistefos St.Gallen Masterclass Scholarship (KSMS) ble etablert i januar 2016 og er en tre-årig stipendordning. Stipendet gir støtte til studenter som skal ta en mastergrad ved et av Europas ledende studiesteder for økonomi og administrasjon, University of St.Gallen HSG.

Stipendet finansieres av Kistefos AS, og selskapets enesaksjonær, Christen Sveaas, er selv utdannet ved HSG.

«Stipendordningen uttrykker min takknemlighet for utdanning og opplevelser ved det tradisjonsrike HSG», sa Sveaas i en uttalelse da stipendprogrammet ble lansert. Gjennom stipendprogrammet ønsker man å markedsføre universitetet og de utdannelsemuligheter som finnes ved HSG, slik at flere norske studenter vil vurdere et studium ved dette universitetet.

Stipendiet er i første rekke rettet mot studenter som har toppkarakterer fra NHH og BI, men er også åpent for kandidater med annen bakgrunn. Forutsetning for vurdering for stipendet er at kandidaten er kvalifisert til opptak på masternivå ved HSG, og tildeling av opptil fire stipender pr år skjer etter bekreftet opptak.

KSMS dekker alle studieavgifter ved universitetet.

Stipendet ble i 2016 tildelt to studenter, begge med bachelor fra NHH og tilleggstudium fra USA og England.

Peder Grankel

Peder Hemsøe Grankel er tatt opp på Masterprogrammet Banking and Finance høsten 2016.

Hans faglige bakgrunn er:

- Bachelor of Economics, NHH
- Exchange program, University of California, Berkeley
- Summer school, London School of Economics

Jonas Hellandsjø Gjøn

Jonas Hellandsjø Gjøn er tatt opp på Masterprogrammet Strategy and International Management (SIM) høsten 2016

Han har følgende faglige bakgrunn:

- Bachelor in Business Administration, NHH
- Exchange program Columbia University in the City of New York

Kistefos African Public Service Fellowship

Kistefos African Public Service Fellowship ble etablert i 2015 av Christen Sveaas, og har en total ramme på rundt NOK 100 mill. Fondets avkastning skal finansiere stipendordningen, og er en evigvarende ordning. Stipendet skal gi afrikanske studenter muligheten til å ta en mastergrad ved Harvard Kennedy School. Målsettingen er å bidra til å utdanne profesjonelle ledere som vil bidra til bedre offentlige tjenester når studentene vender tilbake til Afrika for å jobbe i offentlig sektor.

«Utdannelse er nøkkelen til å styre gode offentlige systemer, og jeg vil bidra til å gi andre muligheten til å få en bedre utdanning for å styre offentlige tjenester. Det ser ikke alltid ut som demokratier virker som de bør, og jeg håper mitt lille bidrag kan hjelpe med å utdanne neste generasjon afrikanske ledere», sa Sveaas til Harvard Kennedy School Magazine ved etablering av stipendet.

I 2016 ble stipendet delt ut til fem afrikanske studenter, fire fra Etiopia og én fra Sør-Afrika.

Mohammed Qamar

Edom Tsegaye

Ibrahim Hassen

James Donald

Girmachew Aneme

Gitte Godø, adm. dir og Lars Brorson, administrasjonssjef.

Sosialt entreprenørskap

2nd Chance

Kistefos har i løpet av 2016 og begynnelsen av 2017 investert i 2nd Chance AS. Et bemanningsselskap som rekrutterer arbeidskraft fra fengsler og friomsorg, tar arbeidsgiveransvar og leier den ansatte videre ut til ulike kunder i en rekke bransjer.

2nd Chance presenterer sin grunnidé og forretningsmodell på følgende måte:

2nd Chance er et vanlig bemanningsbyrå med en uvanlig filosofi; vi mener alle fortjener en ny sjanse, uansett hva slags historie de bærer på. Dette gjør at vi møter mennesker der de er, og går sammen med dem på veien videre. Vi mener at livets skole er den viktigste grunnkompetanse et menneske kan ha og at negativ livserfaring som ikke egner seg på trykk i en CV, kan omgjøres til en ressurs som det ordinære arbeidsmarkedet har bruk for.

Vårt team stiller krav til våre kandidater. Vi krever engasjement, lojalitet, vilje til å jobbe og vilje til å leve ærlig.

Vi rekrutterer kandidater fra fengsler, overgangsboliger og fra gata. Folk som har et ønske om å gjøre en endring i livet sitt og som vet at arbeid er viktig for å få til denne endringen. Vi forlater ikke våre kandidater i den kritiske fasen fra fengsel til samfunn, men stiller opp som samtalepartner for både arbeidsgiver og arbeidstaker.

Ved hjelp av et profesjonelt salgsteam, engasjerte rekrutterere og dyktige ledere bistår vi mennesker som ønsker en SECOND

CHANCE tilbake til arbeidslivet. Vi leier ut kandidatene til våre kunder som et ordinært bemanningsbyrå, tar arbeidsgiveransvaret og sørger for å ha motiverte og engasjerte arbeidsfolk i de bransjene som markedet etterspør.

2nd Chance samarbeider proaktivt med NAV og kriminalomsorgen for å ta arbeidsgiveransvar og få kandidater ut i ordinært arbeid. Gjennom dette bidrar man til å spare samfunnet for betydelige utgifter, både direkte gjennom personskatt og arbeidsgiveravgift samt indirekte gjennom reduksjon av behovet for oppfølging fra NAV.

Resultatregnskap

MORSELSKAP			KONSERN	
2015	2016	(Beløp i NOK 1 000)	2016	2015
		DRIFTSINNTEKTER		
	0	Frakttinntekter skip	6 370 063	10 198 606
	0	Salgsinntekter, øvrige	275 152	1 308 642
	0	Inntekter bankvirksomhet	1 451 691	0
	0	Gevinst/(tap) ved avgang anleggsmidler / virksomhet	9 911	682 419
1 250	12 834	Annen driftsinntekt	73 579	51 627
1 250	12 834	Sum driftsinntekter	8 180 396	12 241 294
		DRIFTSKOSTNADER		
0	0	Variable salg- og varekostnader	60 354	667 114
0	0	Driftskostnader skip	6 165 194	9 633 242
	0	Rentekostnader og tapsavsetninger bankvirksomhet	526 113	0
55 720	72 498	Lønnskostnader	455 989	575 538
574	603	Av- og nedskrivninger på varige driftsmidler og imm. eiendeler	445 537	412 727
32 940	58 057	Annen driftskostnad	888 479	392 565
89 235	131 158	Sum driftskostnader	8 541 665	11 681 185
(87 010)	(118 324)	DRIFTSRESULTAT	(361 268)	560 109
		FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER		
954 648	423 227	Inntekt/(kostnad) fra konsernselskap og tilknyttet selskap	(8 449)	(51 308)
2 950	7 574	Renteinntekter fra selskap i samme konsern	(0)	191
3 027	4 589	Annen renteinntekt	23 971	23 728
310 213	22 180	Realiserte gevinster (tap) aksjer og andre fin. instrumenter	(226 774)	347 101
99 245	13 728	Annen finansinntekt	171 875	203 406
(296 826)	(588 574)	Verdiendring av aksjer og andre fin. instrumenter (urealisert)	0	(2 352)
(12 318)	(24 085)	Rentekostnader til selskap i samme konsern	0	0
(110 717)	(64 370)	Annen rentekostnad	(210 405)	(276 295)
(8 406)	(15 880)	Annen finanskostnad	(186 007)	(183 261)
941 816	(221 613)	Netto finansinntekter / (-kostnader)	(435 788)	61 209
854 807	(339 937)	Ordinært resultat før skattekostnad	(797 056)	621 318
18 085	(2 914)	Skatter	(60 007)	(64 001)
872 891	(342 850)	ÅRSRESULTAT	(857 063)	557 317
		Minoritetens andel av årsresultat	(115 629)	(183 770)
		Majoritetens andel av årsresultat	(741 434)	741 087

Balanse

MORSELSKAP			KONSERN	
2015	2016	(Beløp i NOK 1 000)	2016	2015
		EIENDELER		
		ANLEGGSMIDLER		
6 607	0	Utsatt skattefordel	96 747	25 447
0	0	Goodwill/(negativ goodwill)	103 870	(36 112)
0	0	Andre immaterielle eiendeler	583 890	343 322
6 607	0	Sum immaterielle eiendeler	784 506	332 658
0	0	Fast eiendom	26 459	458 838
0	0	Skip, PSV og AHTS	3 155 953	3 494 338
0	0	Skip, Shipping	0	140 767
0	0	Skip, Bulk carriers	0	119 600
4 215	3 385	Driftsløsøre, inventar, maskiner o.l.	25 825	8 606
4 215	3 385	Sum varige driftsmidler	3 208 238	4 222 149
2 309 155	2 330 434	Investering i datterselskap	0	0
47 295	578 594	Lån til selskap i samme konsern	0	60 192
0	0	Investering i tilknyttet selskap	0	65 569
0	0	Bundne bankinnskudd	58 610	176 209
0	0	Ansvarlige lån	0	0
8 631	6 201	Andre langsiktige fordringer	106 782	416 680
2 365 081	2 915 230	Sum finansielle anleggsmidler	165 392	718 649
2 375 903	2 918 615	Sum anleggsmidler	3 674 549	5 273 456
		OMLØPSMIDLER		
0	0	Varelager / beholdninger	287 969	72 881
6 805	7 098	Kundefordringer	204 745	392 764
0	0	Utlån til kunder og finansinstitusjoner - bankvirksomhet	8 976 148	0
773 655	300 217	Fordring på selskap i samme konsern	14 513	11 670
163 534	100 586	Andre fordringer	262 454	672 901
943 994	407 900	Sum varelager og fordringer	9 745 830	1 150 217
580 022	129 645	Aksjer og andre finansielle instrumenter	608 691	992 981
0	0	Innskudd bankvirksomhet	2 163 642	0
287 353	261 144	Bankinnskudd og kontanter	862 875	979 657
1 811 369	798 690	Sum omløpsmidler	13 381 037	3 122 856
4 187 272	3 717 305	SUM EIENDELER	17 055 586	8 396 312

MORSELSKAP			KONSERN	
2015	2016	(Beløp i NOK 1 000)	2016	2015
		EGENKAPITAL OG GJELD		
		EGENKAPITAL		
		Innskutt egenkapital		
310 828	310 828	Aksjekapital	310 828	310 828
77 508	77 508	Annen innskutt egenkapital	77 508	77 508
		Opptjent egenkapital		
2 083 438	1 538 828	Annen egenkapital	948 077	1 814 143
		Minoritetsinteresse	733 348	705 537
2 471 774	1 927 164	Sum egenkapital	2 069 761	2 908 016
		LANGSIKTIG GJELD		
0	5 400	Utsatt skatt	116 329	133 341
1 578	1 615	Avsetninger for pensjonsforpliktelser	36 150	35 936
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	2 244 338	2 564 856
633 471	691 911	Gjeld til selskap i samme konsern	0	0
667 500	800 000	Obligasjonslån	1 273 063	1 136 605
0	0	Ansvarlig lån bankvirksomhet	85 000	0
0	0	Øvrig langsiktig gjeld	13 155	199 200
1 302 548	1 498 927	Sum langsiktig gjeld	3 768 034	4 069 938
		KORTSIKTIG GJELD		
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	0	(0)
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0
0	0	Innlån fra kunder og finansinstitusjoner - bankvirksomhet	10 014 045	0
956	1 486	Leverandørgjeld	79 626	190 484
0	0	Betalbar skatt	159 138	16 549
3 397	2 292	Skyldig offentlige avgifter	13 055	28 138
33 458	38 861	Gjeld til selskap i samme konsern	0	0
278 000	200 000	Avsatt til utbytte	200 000	278 000
97 138	48 574	Annen kortsiktig gjeld	751 924	905 189
412 950	291 213	Sum kortsiktig gjeld	11 217 788	1 418 359
1 715 498	1 790 140	Sum gjeld	14 985 823	5 488 298
4 187 272	3 717 305	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	17 055 586	8 396 312

Oslo, 21. mars, 2017
i styret for Kistefos AS

Christen Sveaas
Styrets formann

Erik Wahlstrøm
Styremedlem

Ragnhild Wiborg
Styremedlem

Martin Reimers
Styremedlem

Tom Ruud
Styremedlem

Bengt A. Rem
Administrerende direktør

Adresser

Kistefos AS

Dokkveien 1
Postboks 1253 Vika
NO-0111 Oslo
Tel.: +47 23 11 70 00
www.kistefos.no

Advanzia Bank S.A.

9 Parc d'Activité Syrdall
L-5365 Munsbach
Luxembourg
Tel.: +35 226 387 500
www.advanzia.com

Atex Group Ltd.

Advantage House,
87 Castle Street
Reading RG1 7SN
United Kingdom
Tel.: +44 (0) 118 909 0800
www.Atex.com

Infront ASA

Fjordalléen 16
NO-0250 Oslo
Tel.: +47 23 31 00 00
Fax: +47 23 31 00 01
www.infront.no

Opplysningen 1881 AS

Rolf Wickstrøms vei 15
0484 Oslo
Postboks 382 Sentrum,
0102 Oslo
www.opplysningen.no

Viking Supply Ships AB

P.O. Box 11 397
Lilla Bommen 4A
SE-411 04 Göteborg, Sweden
Tel.: +46 (0)31 763 2300
www.vikingsupply.com

Viking Supply Ships A/S

Islands brygge 57
2300 Copenhagen S
Denmark
Tel.: +45 72312013
Fax: +45 71322014
www.vikingsupply.com

Western Bulk Chartering AS

Henrik Ibsensgt. 100
P.O. Box 2868 Solli
NO-0230 Oslo
Tel.: +47 23 13 34 00
Fax: +47 23 13 34 91
www.westernbulk.no

Oslo Airport City

c/o Clarkson Platou
Vækerøveien 3
0281 Oslo

Promon AS

Gjerdrums vei 19
0484 Oslo
Tlf 22021130
www.promon.co

Line2 Inc

230 California Street
Suite 500
San Francisco
CA 94111
+1415223580
www.line2.com

Lumarine AS

Tømmervåg
6590 TUSTNA

Ostomycure AS

Gaustadalléen 21
0349 OSLO
www.ostomycure.com

Kistefos-Museet

Samsmovn. 41
NO-3520 Jevnaker
Tel.: +47 61 31 03 83
Fax: +47 61 31 20 04
www.kistefos.museum.no

Kappa Bioscience AS

Oslo Innovation Center
Gaustadalléen 21
NO-0349 Oslo
Tel.: +47 2108 0680
www.kappabio.com

Kistefos Harvard Stipend

Kistefos AS
Dokkveien 1
NO-0250 Oslo
Tel.: +47 23 11 70 00
www.kistefos.no

Kistefos St. Gallen

Masterclass Scholarship
www.stgallen.no

På omslaget

"Veien til Stillhet", Jeppe Hein, 2016

Polert rustfritt stål, kampesteiner fra Kistefos Skoger, oppdals-skifer, sibirsk lønn, mose og flora.

Vannet og energien fra kraftverket på Kistefos var en viktig inspirasjonskilde og utgangspunkt for skulpturen. Det er energien Hein selv opplevde i møtet med stedet han ønsker å formidle til publikum. Mens prosjektet enda var i støpeskjeen gjennomførte Hein en pilgrimsferd på St. Olavsveiene mellom Oslo og Trondheim. Møtet med naturen og stillheten på ferden representerer et vendepunkt i Heins kunstnerskap. Stillhet har lenge vært en viktig del av Heins kunstnerskap, imidlertid fikk betydningen og forståelsen av stillhet fornyet og sterkere betydning på reisen.

Skulpturens form tar utgangspunkt i vannets bevegelse og skaper en rekke rom med ulike dimensjoner av stillhet: øredøvende stillhet der vannet kommer til fri utfoldelse i fontenen, men også rom for kontemplasjon og konsentrasjon. En tradisjonell labyrinth desillusjonerer, og svekker følelsen av retning og sted. Denne labyrinthens åpne form vekker sansene, øker tilstedeværelsen og bevisstgjør oss våre omgivelser. Hvor befinner vi oss, og hvor er vi på vei? Dette er spørsmål som opptar kunstneren

KISTEFOS

Kistefos AS
Dokkveien 1, 0250 Oslo
Postboks 1253 Vika, 0111 Oslo
Telefon: 23 11 70 00
Fax: 23 11 70 01
www.kistefos.no